

Mere sikkerhed til søs

GREJ: Rønne og Skagen får nye redningsstationer, mens andre kystredningsstationer kan glæde sig til nye hurtige både og terrængående biler. Kystredningstjenesten dimensioneres på materiel-siden, så den bedre kan varetage opgaverne og samtidig opfylde fremtidens hensyn til energi og miljø. ■

● Side 9

Hunde finder bomber i HOK

ØVELSE: Der var indtelefoneret en bombetrussel mod HOK. Alvoren blev understreget, da hundeførere og hunde fra Combat Support Wing på Flyvestation Karup kort efter indfandt sig. Nu var det hundenes job at finde de otte "sprængladninger", som var blevet anbragt rundt om i bygningen. ■

● Side 17

FORSVARSAVISEN 09

ÅRGANG 2 · NOVEMBER · 2013

Tema side 4-7

DE FORENEDE NATIONER

Danske soldater er på vej til at blive en del af den mission, der skal fragte kemiske våben ud af Syrien. Det danske bidrag bliver formentlig søtransport og personbeskyttelsehold, men det bliver først endeligt besluttet, når forslaget er færdigbehandlet i Folketinget. Anmodningen om støtte kommer fra FN. De Forenede Nationer med 193 medlemslande spiller ofte en rolle, når der skal løses konflikter i verden.

I SIDSTE ØJEBLIK / NYHEDER FRA IND- OG UDLAND

Erstatning til veteraner

POLITIK: Partierne bag forsvarsforliget har indgået en aftale om finansieringen af de øgede udgifter til erstatninger til veteraner, der har fået PTSD som en konsekvens af at have været udsendt.

Det er aftalt, at de forventede merudgifter i forligsperioden 2013-2017 på cirka 450 - 500 millioner kroner, der skal gå til de veteraner, der tidligere har fået deres sag afvist, finansieres inden for den nuværende økonomiske ramme, herunder Forsvarets opsparring. ■

Angreb afværget

PIRATER: Under patrulje i Det Indiske Ocean har Esbern Snare boardet to fartøjer. Ni formodede pirater tilbageholdes nu om bord. Esbern Snare var dirigeret til området af den norske chef for NATO's flådestyrke efter det danskflagede skib Torm Kansas havde været udsat for et piratangreb.

Der foregår nu en indsamling af beviser, der skal afgøre, hvorvidt der er grundlag for retsforfølgelse. Det skal blandt andet undersøges, om de formodede pirater kan kædes sammen med angrebet på det danske skib samt et angreb i samme område på et kinesisk skib få dage tidligere. ■

Legater uddelt

STØTTE: Hærens Regimenters Hjælpefond har doneret i alt 307.500 kroner til 23 danske soldater og pårørende til tilskadekomne og dræbte soldater. Legaterne blev overrakt ved en ceremoni på Ryes Kaserne i Fredericia. Der også blev uddelt legater til en række personer, der har udmærket sig i tjenesten ved redningsindsats, hvor menneskeliv eller værdier har været i fare. Fondens støtte gives til fastansatte, der er invaliderede under tjenesten eller efterladte, der har mistet en forsøger i tjenesten. ■

OVERBLIK

REDIGERET AF
KAREN DAHLIN
KAREN@FTV.DK

”

Vi skal fortsætte vores kamp mod piraterne.

Nicolai Wammen
forsvarsminister

Tøjhusmuseet forlænger udstilling

AFGHANISTAN: Udstillingen ´Den fjerne krig´ bliver forlænget tre år frem til 2016. Oprindeligt skulle den være sluttet i 2013.

- Vi har fået umådeligt mange positive tilkendegivelser fra publikum over en meget bred kam lige fra unge gymnasieelever til veteraner, som har meget ud af at vise udstillingen frem til deres pårørende, siger Nikolaj Thide, der er leder af Afghanistan-udstillingen.

I øjeblikket er Tøjhusmuseet med hjælp fra Forsvaret ved at indhente våben, der er knyttet til en panserinfanterideling.

- Vi vil også meget gerne kunne vise en metaldetektor, som afsøger jorden for IED´er. Netop IED´er har været voldsomt determinerende for operationsmønstret, siger Nikolaj Thide. ■

Specialpoliti på tv og Facebook

AFGHANISTAN: Der er ikke kun danske jægere og frø-mænd, der er med, når afghansk specialpoliti udfører deres operationer. Det har også haft et kamerahold med fra TV Helmand , og de bragte både radio og TV indslag om operationen og specialpolitifolkene.

- Indslagene vakte naturlig glæde i Politihovedkvarteret, men også de lokale indbyggere i Lashkar Gah har reageret særdeles positivt, og flere af politifolkene bliver genkendt nede i byen, når de er i uniform. De er nærmest blevet lokale helte, siger oberstløjtnant Poul Ebstrup. Hver dag dukker der flere og flere hyldestsider op på det sociale medie Facebook. Der er i mange tilfælde tale om afghanere, der har taget initiativ til at hylde og dedikere disse Facebook-sider til de afghanske sikkerhedsstyrker. ■

LÆS FLERE
NYHEDER,
GÅ I DYBDEN
MED FOKUSOM-
RÅDER ELLER
SE VIDEOER PÅ
FORSVARET.DK
.....

Radartilbage i beredskab

RADAR: Efter et år og tre måneders udsendelse til Afghanistan kom Mobile Air Control Centre (MACC) hjem i juni. Siden da er udstyret blevet grundigt rensat og renoveret, og det personel, der er udpeget til det første beredskabshold, har fået pudset Q´erne af. Alt bortset fra nogle enkelte småting er derfor nu klart, så den 1. november kan MACC´en melde sig tilbage på 10 dages beredskab. ■

Goddag til ny virksomhed

SAMARBEJDE: Virksomhedsoverdragede FBE-medarbejdere i hele Jylland har mødt deres kommende arbejdsgiver, ISS. Her gennemgik ISS den nye organisation, som medarbejderne bliver en del af. Efter præsentationen havde medarbejderne mulighed for at spørge nærmere ind til det område, som de arbejder på. En medarbejder fra ISS understregede, at det ikke er første gang ISS laver en virksomhedsoverdragelse – og at de derfor har stor erfaring med det. ■

Cyberangreb mod Danmark

KRISØV: Det nationale bredskab øvede sig i begyndelsen af november på et cyberangreb mod Danmark. Hovedscenariet for øvelsen var et større koordineret cyberangreb mod Danmark. Formålet var at afprøve rolle- og ansvarsfordeling, planer, procedurer og samarbejde mellem de forskellige myndigheder. ■

Rekordstorm rammer Danmark

VEJRLIG: Med vindstød på op til 54 meter i sekundet målt i Sønderjylland, blev Danmark ramt af den kraftigste vind, der nogensinde er målt i landet. Sønderborg Kaserne mærkede tydeligt det voldsomme vejr, der flåede store dele af taget af det gamle flagtårn og efterlod gymnastiksalen i ynkelig forfatning. Mere end 300 hjemmevernssoldater var i sving i blæsevejret, der trak store veksler på samfundets samlede beredskab. ■

Spaghetti med ketchup

80 sergentelever er begyndt på Hærens Sergentskole. Fælles for dem alle er, at de er det sidste hold som uddannes i Sønderborg, men det første hold som modtager statens uddannelsesstøtte (SU). For eleverne betyder det et rådighedsbeløb på cirka halvdelen af, hvad de tidligere elever på sidste hold havde. ■

”

Jeg har solgt min bil for at kunne indtræde på denne uddannelse. For mig betyder det alt at blive sergent.

sergentelev Blak

BJØRNETJENESTE

Guldlok med omvendt fortegn

En isbjørn har været på besøg ved depotet på Ella Ø og taget for sig af den opmagasinerede dåsemad. Besætningen på Inspektionsskibet Vædderen beretter, at de har fjernet et utal fladmaste dåser Faaborg leverpostej, mens bjørnen også havde smagt på Beauvais boller i karry uden, at det dog faldt i dens smag. Helikopterbesætningen forevigede den formodede gerningsmand, da den drog videre mod andre jagtmarker. Foto: FTK

NY UNIFORM UDRULLES GRADVIST

Den nye uniform i multiterræn sløring er så småt på vej ud til soldaterne.

AF RUNE DYRHOLM / FORSVARETS HOVEDREDAKTION

UNIFORM

Indfasningen med den nye uniform sker så dem med størst operativt behov, får uniformen først. I praksis betyder det alle i internationale operationer, og derfor har ISAF 15 og 16, specialoperationsstyrkerne og de udsendte på Esbern Snare stået først i køen. De næste er ansatte under de operative kommandoer HOK, SOK og FTK, og til sidst ikklædes de funktionelle tjenester som Forsvarets Personeltjeneste og Materieltjenesten. I alt er der indkøbt cirka 30.000 uniformssæt.

Den nye uniform leveres i model let og almindelig. Det betyder samtidig, at M/84, M/01 i både grøn og

ørken, køredragt M/09, og M/04 fra Søværnet udfases fuldstændigt. De gamle uniformer vil stadig være at se i en periode, for værnepligtige og Hjemmeværnet vil først få Multiterræn sløringudleveret, når lagrene af de eksisterende uniformer er brugt op. Et gæt er, at det vil ske om 5-6 år.

- Den absolut væsentligste årsag til udskiftningen er, at soldaten får bedre passiv beskyttelse i kraft af Multiterræns sløringen, men samtidig får vi også strømlinet uniformssystemet, så vi bruger færre ressourcer på lagerbeholdning og drift, lyder det fra Thomas Jørgensen, chef for udrustningssektionen i Forsvarets Materieltjeneste. ■

Først i november var forsvarschef, general Peter Bartram på besøg hos Hold 16 i Afghanistan. Både FC og Hold 16 er ikklædt den nye uniform. Foto: premierløjtnant Marie Steinerück

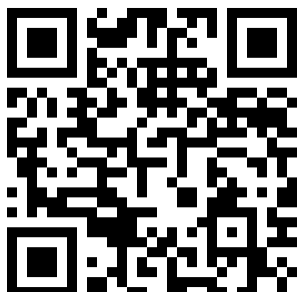
MULTITERRÆN SLØRING

FAKTA

- Der florerer rygter om, at amerikanerne nu skulle være ved at afskaffe det sløringssystem, som vi er ved at indføre. Rygtet er ikke sandt. Det er faktisk det modsatte, der er ved at ske. Amerikanerne indfører nu for alvor systemet ved navn Multicam fra firmaet Crye Precision, siger major Thomas Jørgensen, som er chef for udrustningssektionen i Forsvarets Materieltjeneste.

Thomas Jørgensen forklarer, at Multicam systemet har fået det danske navn multiterræn sløring, og at misforståelsen vedrørende amerikanerne kan

være opstået, da den amerikanske hær i 2004 valgte at indføre et andet system, som skulle give sløring i alle former for terræn. Systemet fik navnet Universal Camouflage Pattern (UCP), og der er så sidenhen sat spørgsmålstegn ved dét systems effektivitet, og nu droppes det. I stedet indfører amerikanerne for alvor Multicam, ligesom det danske forsvar. ■

Se alle delene til den nye uniform her. Det er ikke alle, der skal have udleveret hele pakken.

KOMMENTAR

Jeg vil FN igen

Jeg har i min tid i Hæren oplevet, at der er blevet sagt meget skidt om det, at være udsendt med FN.

Som ung kampvognsdelingsfører, mens jeg var under uddannelse frem mod udsendelse med NATO til SFOR i Bosnien, hørte jeg endda udtrykket "Aldrig mere FN!" blandt de soldater, der havde erfaring fra UNPROFOR i det tidligere Jugoslavien.

Siden da tog jeg først et år til FN-missionen i Liberia fra 2004 til 2005, og efter endnu en NATO-mission som chef for en let opklaringseskadron i Helmand, tog jeg i 2011 til 2012 et halvt år til Sydsudan som del af FN-missionen der.

Min personlige erfaring er, at det giver rigtig god mening som dansk soldat at trække i FN-uniformen.

For det første byder FN på en spændende og udfordrende tjeneste. Hvis man engagerer sig, er der mulighed for at sætte et aftryk på missionen, der rækker langt udover den grad, man har på uniformen. Det gælder såvel resultater som missionens procedurer og tilgang til opgaveløsningen.

FN-missionernes ry som ineffektive og præget af manglende vilje og evne til at levere resultater, når det virkelig gælder, er ikke grebet ud af den blå luft. Netop derfor er der brug for danske soldater. Vi leverer et højt niveau, viljen til at yde en stor indsats og ikke mindst en sund moral og etik.

For det andet har FN-missionerne styrket mig personligt. Det har styrket bredden, dybden og nuanceringen i både min officersprofil og mit personlige livs- og menneskesyn. Jeg oplever kort sagt, at jeg er blevet et mere helt menneske og en mere hel officer og soldat gennem min FN-erfaring.

Man kan argumentere for, at integrationen af mange nationaliteter og kulturer i FN-systemet til tider tager en grad, der hæmmer produktiviteten. Jeg tænker dog, at globaliseringen i verden taler for, at der fremover kun vil blive endnu større behov for at kunne agere og samarbejde i et sådant miljø.

Så for mig har udsendelserne med FN været mindeværdige og lærerige oplevelser. Da jeg ligeledes finder mening i A.P. Møllers gamle mundheld "Den, der har evnen, har pligten" er der ingen tvivl hos mig. Jeg vil gerne af sted med FN igen. ■

Læs temaet om
De Forenede Nationer
på side 4-7.

Jacob Palmer Bjerborg

kaptajn
elev på Stabskursus 2013-2014

KOLOFON

Foto: Lasse Ellegaard Sørensen

FORSVARSAVISEN

UDGIVES AF
FORSVARSKOMMANDOEN

ANSVARSHAVENDE REDAKTØR
PERNILLE HEBSGAARD ROHDEMEIER
CHEF, KOMMUNIKATIONSDELINGEN, FKO

REDAKTØR
VICKIE LIND

FORSVARETS HOVEDREDAKTION
FORSVARSKOMMANDOENS
KOMMUNIKATIONSDELING
DANESKJOLD-SAMSØES ALLÉ 1
1434 KØBENHAVN K

TELEFON +45 4567 3444
WWW.FORSVARET.DK

OPLAG: 28.200
TRYKKERI: ROSENDAHL - SCHULTZ
TRYK ISSN 2245-957X
ONLINE ISSN 2245-9588
FORSIDEFOTO: UN PHOTO/ANDREA BRIZZI
COPYRIGHT FORSVARET 2013
REDAKTION AFSLUTTET 13. NOVEMBER 2013

TEMA
OVERSIGT

Det blå stempel
SIDE 4-5

Det magtfulde
råd
SIDE 5

Vor mand
i New York
SIDE 6-7

Den lille forskel
SIDE 7

Verdensfredens
vogtere
SIDE 7

”
 Militære midler kan spille en vis rolle i at løse en konflikt, men til syvende og sidst er det kun politiske løsninger, der er langtidsholdbare.

Ban Ki-moon
 FN’s generalsekretær i Politiken

DET EFTER-
TRAGTEDE
BLÅ STEMPEL

Næsten hver gang danske soldater rykker ud i verden, har FN en finger med i spillet. FN repræsenterer med sine 193 medlemslande stort set hele verdens befolkning og har en unik rolle i forhold til at løse voldelige konflikter.

AF SUNE WADSKJÆR NIELSEN / FORSVARETS HOVEDREDAKTION

OVERBLIK Hvis man ser bort fra bombe-kampagnen mod Kosovo i 1999 og invasionen i Irak i 2003, så har alle internationale operationer, Danmark har deltaget i siden Anden Verdenskrig, været blåstempel af FN’s Sikkerhedsråd. Stort set alle verdens voldelige konflikter, ender på et eller andet tidspunkt på FN’s bord.

Det første sted en krig, kommer på dagsordenen, er i FN’s Sikkerhedsråd. Her har fem af verdens stormagter haft sæde siden 2. Verdenskrig sammen med 10 andre lande, der sidder i rådet på skift. Sikkerhedsrådet er forpligtet til at opretholde fred og stabilitet i verden og forsøge at finde en løsning på kriser, som truer verdensfreden. Hvis landene i Sikkerhedsrådet bliver enige, kan de udstede et mandat til medlemslandene om at organisere en militær operation. Enten står FN selv for at oprette en mission, eller de giver opgaven til en koalition af villige lande eller en regional organisation som NATO, EU eller Den Afrikanske Union. Indtil begyndelsen af 1990’erne var Danmark en af de store bidragydere til FN’s militære operationer, men i de senere år har Forsvaret mere løst opgaver i regi af NATO. I de fleste tilfælde har missionerne haft et mandat fra FN’s Sikkerhedsråd. Ud over sikkerhedspolitikken har FN også mange indirekte bidrag til verdens sikkerhed, mener professor Ole Wæver, der er en af Danmarks mest anerkendte eksperter i sikkerhedspolitik.

- FN er mange ting. Af og til forbinder vi kun FN med Sikkerhedsrådet, men FN spiller også en rolle via FN’s generalforsamling og alle specialorganisationerne i FN-familien, for eksempel WHO og UNICEF. Det bidrager også til verdensfreden, hvis man kan udrydde smitsomme sygdomme, tage sig af verdens flygtninge, og fremme forskning og uddannelse, forklarer Ole Wæver.

FN får større betydning
 FN’s rolle i verdens sikkerhedspolitik har i nogle perioder været meget begrænset, mens FN’s Sikkerhedsråd i andre perioder har været det sted, de afgørende beslutninger blev taget.

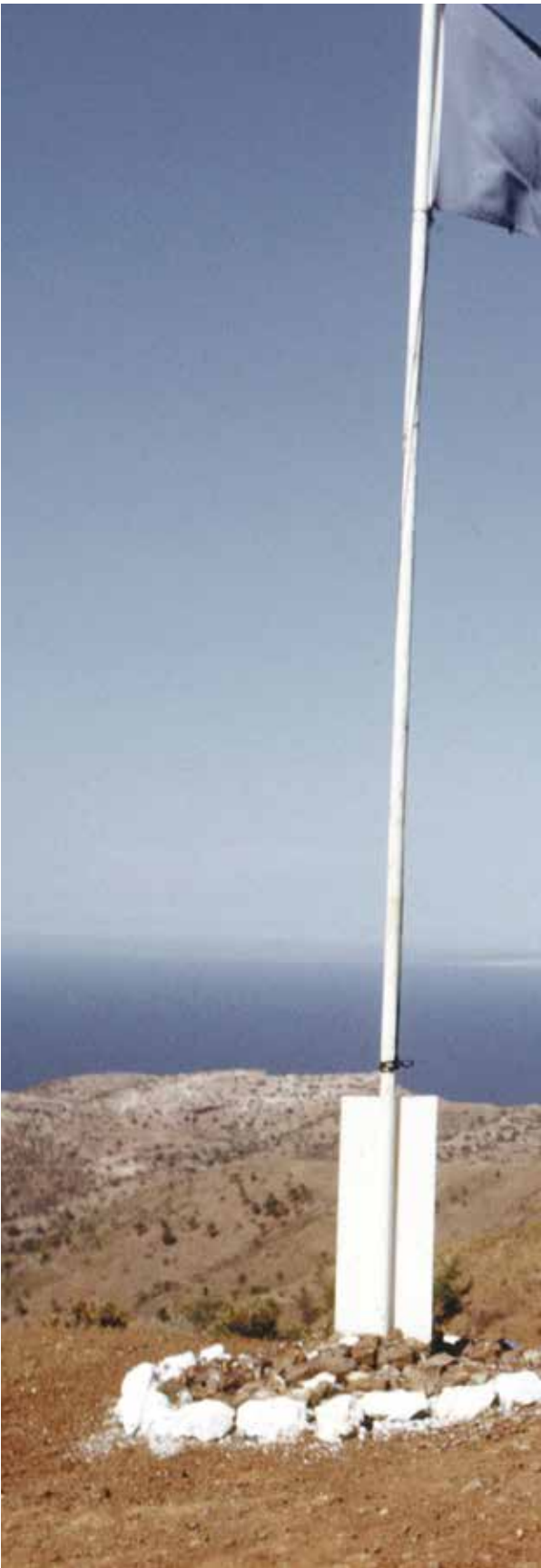
Ole Wæver vurderer, at FN i det kommende år vil få stor indflydelse på international sikkerhedspolitik. Det vil være afgørende at have et FN-mandat i ryggen, hvis stormagterne vil handle militært. For ti år siden var USA klar til at samle en koalition af lande uden om FN’s sikkerhedsråd, men i dag er den amerikanske politik mere afdæmpet. I de seneste tre internationale kriser i Libyen, Mali og Syrien har amerikanerne ikke haft den store lyst til at påtage sig en ledende rolle. Dermed er det blevet vigtigere for verdens stormagter at finde fodslag i FN’s Sikkerhedsråd, når det skal gribes ind i en international konflikt.

- I en situation, hvor magtfordelingen er mere ligeligt fordelt, end dengang USA var dominerende, så er alle afhængige af legitimitet - FN’s blå stempel. Stormagterne er afhængige af at få de andre stormagter med. Der er FN’s Sikkerhedsråd det eneste meningsfyldte sted, påpeger Ole Wæver.

Tømmermænd fra Libyen
 I øjeblikket hæmmer erfaringerne fra krigen i Libyen forhandlingsklimaet i Sikkerhedsrådet. Kina og Rusland synes, at de vestlige lande overfortolkede det FN-mandat, de fik til at gribe ind over for Libyens diktator Muammar Gaddafi. Russerne og kineserne mener ikke, at ”håndhævelsen af en flyveforbudszone” gav koalitionen ret til massivt at bombe Gaddafis styrker. Derfor har de været meget uvillige med at udstede et FN-mandat angående konflikten i Syrien.

Sikkerhedsrådets store magt indebærer at lande som Kina og Rusland får stor indflydelse på, hvordan verdenssamfundet og i sidste ende også Danmark kan handle i forhold til internationale kriser. Ole Wæver mener dog, at vi bliver nødt til at respektere magtfordelingen i verden.

- Hvis verden skal håndtere situationer som Irans atomvåben og borgerkrigen i Syrien, bliver vi nødt til at have stormagterne med om bord. Det kan godt være, at vi ikke kan lide deres politik. Men når Vladimir Putin gerne vil spille en rolle blandt stormagterne, sker det, fordi store dele af den russiske befolkning mener, at Rusland fortjener at få indflydelse på

verdenspolitikken. Det er ikke noget, han selv har fundet på. Dermed repræsenterer han den almindelige russers holdning, selv om det russiske valgsystem ikke lever op til vores standarder, påpeger Ole Wæver.

På samme måde repræsenterer også det kinesiske regime også til en vis grad de 1,3 milliarder kineseres verdenssyn, mener Ole Wæver. Han mener, det vil være uklogt og ignorere så store dele af verdens befolkning, når der skal findes en løsning på en voldelig konflikt.

FN’s militære rolle
 Hvis FN’s Sikkerhedsråd bliver enige og sætter en militær operation, er det, ifølge Ole Wæver, ikke sikkert FN selv, vil stå for at udføre opgaven.

- Jo sværere en militær operation er, jo mere bør den være uddelegeret til en koalition af villige lande, NATO, EU eller Den Afrikanske Union. Jo lettere militært opgaven er jo mere acceptabelt er det, at FN er operatør på opgaven. Det er alle parter opmærksomme på, slår Ole Wæver fast.

Tusindvis af danske soldater oplevede i begyndelsen af 1990’erne, hvordan FN havde svært ved at håndtere de vanskelige mis-

Da de Forenede Nationer blev dannet under Anden Verdenskrig, var Danmark ikke medlem, og den danske regering måtte kæmpe hårdt for at overbevise de allierede stormagter om, at Danmark overhovedet fortjente at træde ind i den nye verdensorganisation. Gennem Danmarks meget aktive deltagelse i FN's fredsbevarende operationer blev Danmark hurtigt et respekteret medlem. Danske soldater var med i flere milepæle i FN's indsats for at løse verdens konflikter. Foto: FN, Yutaka Nagata

sioner i Kroatien og Bosnien. Erfaringerne fra Balkan har medvirket til, at FN kun tager sig af de mindre militært krævende opgaver, hvor det typisk er tale om rent fredsbevarelse eller støtte til opbygning af en ny stat eller et krigshærget land.

Vil kun have blå hjelme

Der findes dog eksempler på konflikter, som kun FN kan røre ved, fordi organisationen repræsenterer hele verden. Konfliktens parter vil kun acceptere de blå hjelme i deres land. Vestlige organisationer som NATO og EU har et blakket ry, fordi mange af landene er tidligere kolonimagter.

- Vi sidder i det eneste hjørne af verden, der mener, at kolonitiden er uinteressant. I Afrika, Mellemøsten, Indien, Kina eller Brasilien er der stadig mange, der deler verden op i de

lande, som havde kolonier, og dem som var under kontrol af vestlige stater og blot langsomt fik selvstændighed. I de dele af verden kan det virke provokerende, hvis en vestlig organisation skal gribe ind i en konflikt. Der er det mere spiseligt, når det er FN, der rykker ud, forklarer Ole Wæver.

Han mener desuden, at man i mange konfliktområder ser FN som den bedste garanti mod magtmisbrug.

- Det er en velkendt problemstilling, at selv om man udfører en militær operation for at fremme menneskerettigheder og humanitære forhold, så vil dem, der udfører det, altid være under mistanke for at mele deres egen kage. Der er der mange, som betragter en så stor organisation som FN, som en slags garanti mod misbrug, siger Ole Wæver. ■

Danske soldater er på vej til at blive en del af den FN-mission, der skal fragte kemiske våben ud af Syrien. Hvis du vil vide mere om baggrunden for konflikten i området, kan du læse forrige avis med temaet Det Arabiske Efterår.

Ole Wæver

(født 17. september 1960) er professor i International Politik ved Institut for Statskundskab, Københavns Universitet. Han er en af de tunge drenge inden for sikkerhedspolitisk forskning i Norden og har blandt andet siddet i Forsvarskommissionen og lavet scenarier for den fremtidige magtfordeling mellem verdens stormagter.

Det magtfulde råd

FN's Sikkerhedsråd blev dannet af sejrherrene fra Anden Verdenskrig, og det skal arbejde for fred og stabilitet i verden og først og fremmest sikre menneskeheden mod en ny altødelæggende verdenskrig.

Rådet består af femten lande, hvor fem er permanente. De fem var de vigtigste allierede mod Tyskland og Japan, nemlig USA, Kina, Rusland, Storbritannien og Frankrig. Resten af Sikkerhedsrådets ti medlemmer bliver valgt af FN's generalforsamling for en to-årig periode.

Det kræver ni stemmer at få vedtaget en resolution i Sikkerhedsrådet. De fem permanente medlemmer har vetoret og kan blokere for beslutninger, selv om der er et flertal.

Når en FN-resolution er vedtaget, er den bindende for alle FN's 193 lande.

Landene i FN's Sikkerhedsråd kan selv definere, hvad der er en trussel mod fred og stabilitet i verden.

FN's forgænger verdensorganisationen Folkeforbundet, der eksisterede imellem de to verdenskrige, blev en fiasko, blandt andet fordi USA ikke var medlem, og fordi forbundets beslutninger sjældent blev respekteret. Det kan blive nødvendigt at reformere FN's Sikkerhedsråd, hvis magtfordelingen i verden ændrer sig.

Ifølge professor Ole Wæver er det mest sandsynlige, at der kommer en reform på et eller andet tidspunkt, hvor nye stormagter som for eksempel Indien eller Brasilien bliver permanente medlemmer, men uden vetoret. Han tror ikke på at nogle af de fem permanente medlemmer opgiver deres vetoret eller at nye lande også får vetoret.

FN missioner med dansk deltagelse

UNMIL: Liberia

United Nations Mission in Liberia.

FN-missionen i Liberia blev oprettet i 2003 med det hovedformål at forhindre, at borgerkrigen i landet blussede op igen, selv om der var indgået en fredsaftale. I 2015 er det planen, at den militære styrke skal være nede på 3750, mens politistyrken stiger til 1800 mand. Det danske bidrag til UNMIL består af fem officerer.

UNMISS: Sydsudan

United Nations Mission in the Republic of South Sudan.

FN-missionen blev etableret 9. juli 2011, samme dag, som Sydsudan blev et selvstændigt land. UNMISS opgaver er at sikre fred og sikkerhed og at hjælpe med at etablere betingelserne for udvikling i Sydsudan, med fokus på at styrke regeringens evne til at regere effektivt og demokratisk og at etablere gode forhold til naboerne. Missionen har hovedkvarter i Juba, hovedstaden i Sydsudan.

UNMISS var i august 2013 sammensat af omkring 6800 soldater, 146 forbindelsesofficerer, 664 politibetjente og 2600 civile og frivillige.

Siden missionens begyndelse i 2011 har det danske bidrag været på mellem 12 og 14 soldater. De fleste er stabsofficerer og arbejder i missionens hovedkvarter i Juba.

UNTSO: Mellemøsten

United Nations Truce Supervision Organization.

UNTSO var den første fredsbevarende mission, der blev etableret af FN. Det skete ved Sikkerhedsrådets Resolution nr. 50 i 1948. Baggrunden for UNTSO var en FN plan fra 1947, der omfattede delingen af Palæstina i en arabisk og en jødisk stat og med Jerusalem som internationalt område. Da United Kingdom i 1948 opgav sit mandat over Palæstina, og staten Israel blev proklameret, angreb de palæstinensiske arabere støttet af arabiske stater Israel.

Missionens observatører arbejder i dag med at overvåge, at våbenhvilen overholdes, at indgåede aftaler overholdes, at forebygge at isolerede hændelser udvikler sig til noget større og at assistere andre FN operationer i regionen. Hovedkvarteret ligger i Jerusalem i Israel. Det danske bidrag til missionen har i seneste år ligget på mellem 10 og 15 officerer.

UNAMA: Afghanistan

United Nations Assistance Mission in Afghanistan.

Missionens blev oprindeligt etableret i 2002 for at assistere den afghanske regering og det afghanske folk med at grundlægge betingelserne for fred og udvikling i Afghanistan.

I 2013 har missionen omkring 2100 civilt ansatte, 14 militærrådgivere og tre politirådgivere. Missionen har 13 regionale kontorer i Afghanistan og forbindelseskontorer i Pakistan og Iran. Danmark har bidraget til missionen siden 2003 med en fast militærrådgiver.

UNCMAC: Korea

United Nations Command Military Armistice Commission, Korea.

FN's mission UNCMAC har sine rødder helt tilbage i 1950, da Nordkorea angreb Sydkorea, og FN's Sikkerhedsråd besluttede i en resolution at beskytte Sydkorea. Denne resolution er stadig i kraft.

I 1953 blev en midlertidig fredsaftale indgået, og det er fortsat denne midlertidige aftale, der er gældende, da det ikke er lykkedes at få etableret en endelig aftale. Den midlertidige aftale er indgået mellem Nordkorea og FN's øverstkommanderende, og det er således FN, der har ansvaret for sikkerheden i den demilitariserede zone og Sydkorea. I følge aftalen skal der være en 4 kilometer bred "buffer zone" langs den 241 km lange demarkationslinje. Danmark bidrager med to danske officerer til missionen.

Michael Hyldgaard har sin daglige gang mellem den danske FN-mission og FN's hovedkvarter på Manhattan. Han bor med sin kone og tre børn i Brooklyn. Foto: Privat

VOR MAND I NEW YORK

Danmark skal profileres i FN's fredsbevarende operationer, og verdensorganisationen skal udvikles på det militære felt. Det er omdrejningspunkterne for Michael Hyldgaards arbejde som militærrådgiver ved Danmarks FN-repræsentation i New York.

AF ANDERS V. FRIDBERG/ FORSVARETS HOVEDREDAKTION

HOVEDKVARTERET

-Da jeg startede herovre, havde vi noget glemt FN. Det har vi ikke længere. Jeg synes, der er sket betydelige fremskridt på området, og jeg synes, at vi er ved at genopdage mulighederne i FN. Hvis vi gør det effektivt, er jeg sikker på, at vi nok skal blive et profileret land i FN-operationer igen. Sådan siger oberst Michael Hyldgaard, der er militærrådgiver ved Danmarks repræsentation ved FN's hovedkvarter i New York.

Michael Hyldgaard var chef for Jægerkorpsset, da han for godt to år siden søgte og fik stillingen som militærrådgiver ved den danske FN-repræ-

sentation. Stillingen som jakkesæt-klædt diplomat i New York er omtrent så langt fra chefstillingen i Jægerkorpsset, som tænkes kan. Og det var netop udfordringen ved at prøve noget helt nyt, der fik Michael Hyldgaard til at søge stillingen i New York, da den som en af de første stillinger i Forsvaret blev slået op.

-De andre jobs, jeg kunne søge, ville have været noget mere kendt. Her havde jeg muligheden for at søge ud af det spor, som andre havde lagt for mig og prøve noget nyt, fortæller han.

Som militærrådgiver er Michael Hyldgaard forbindelsesled på det militære område mellem Danmark og FN-repræsentationen i New York og mellem repræsentationen og FN. ■

DER ER IKKE DEN STORE FORSKEL

Hans Lundsgaard har både været udsendt for NATO og FN.
For ham er der ikke store forskel. Seriositeten er den samme.

Gæstehuset i Jalalabad: Et ferieparadis sammenlignet med Kandahar, men huset var meget slidt og køkkenet lod meget tilbage at ønske. Foto: Privat

AF KAREN DAHLI / FORSVARETS HOVEDREDAKTION

FN-UDSENDT

Major Hans Lundsgaard har været FN-soldat både i Bosnien i et halvt år i 1995 og i Afghanistan, i Kandahar og Jalalabad, i et år fra 2009 til 2010. De erfaringer har sammen med udsendelser for NATO på SFOR 11 og ISAF 2 givet ham en klar opfattelse af forskellen på at være udsendt for de to organisationer.

- Der er ikke den store forskel. Seriositeten er den samme, men rigtig mange folk tænker, at man som udsendt for FN har et svagere mandat end med et NATO-mandat. Men mentaliteten har ændret sig.

Hans Lundsgaard peger på, at FN-mandatet på Balkan var svagt, men settings for FN-missioner har ændret sig.

- Vi ventede og ventede på Balkan, men vi måtte ikke køre ud uden luftstøtte. Imens skete der en masse grusomheder, som vi ikke kunne gøre noget ved. Vi var magtesløse. I for eksempel Afghanistan kan vi handle.

Gigantisk bureaukrati

Ofte bliver FN beskyldt for at være enormt bureaukratisk og med levebrøds-medarbejdere, der næsten ikke er til at fyre.

- Administrationen i FN er meget bureaukratisk, men

det skal den også være, for der må ikke være korruption. Derfor er der mange mennesker, der sørger for, at midlerne går til de rigtige. I en dansk kontekst tænker vi, at der er for mange ansat, og at det kan gøre mere effektivt, men det er vigtigt, at der er nogle, der kan kontrollere for at undgå korruption.

Samtidig støder danske officerer ind i en helt anden kultur, hvor de ikke altid kan beordre sig ud af situationer.

- De kender NATO, men de forstår ikke en FN-kultur, hvor der er masser af kulturer, man skal navigere i. Man skal forhandle, og det forstår en soldat ikke, for han er opdraget i en militær kultur, hvor en ordre er en ordre. I FN-regi er der flere ting, der kan være rigtige.

Da Hans Lundsgaard var i Afghanistan, var det på en enkeltmandsudsendelse. Det betød masser af kolleger fra alle dele af verden. Og stillede store krav til hans evne til at navigere i kaos.

- Det krævede, at jeg kunne navigere i en stab med mange forskellige kulturelle logikker. Det kræver særlige officersevner, som vi ikke træner særlig meget nu. FN er ikke noget, man kan kommandere over. Det er ligesom at være i et Folketing. Vi kan kun gennemføre beslutninger, hvis de andre vil være med. Det er der rigtig mange officerer, der ikke kan overskue, og det får dem til at tænke, at så er det noget lort. ■

-Jeg rådgiver Danmark om mulighederne i FN's fredsbevarende operationer. Jeg er med til at udvikle Danmarks forståelse af, hvor FN bevæger sig hen. Hvor kan vi få positioner, hvor kan vi stille med styrkebidrag, hvordan kan vi udvikle vores engagement? Og samtidig er jeg med til at udvikle FN's fredsbevarende operationer ved at sidde med i udvalg og deltage i forskellige projekter, forklarer obersten.

Se mulighederne

Mange mennesker opfatter FN som et arketypisk bureaukrati med en tontung beslutningsgang og år mellem tanke og handling. Michael Hyldgaard tager sig da også ind i mellem til hovedet over underlige beslutninger, som ikke står til at ændre. Eller han anbefaler Danmark at trække sig ud af arbejder, som man ikke har mulighed for at påvirke. Men samtidig vil han gerne aflive myten om FN som et sted, hvor alt for mange ansatte fra alle verdens lande står i vejen for, at der kan tages beslutninger i et brugbart tempo.

-I hele afdelingen for fredsbevarende operationer er der 400 ansatte, og der sidder kun 25 mennesker og genererer styrke til de 16 operationer med 120.000 mand. Det er ret effektivt, også set i forhold til NATO, og det gør det nemt for mig at håndtere de enkelte operationer. Jeg ved, hvem jeg skal gå til, og jeg kan sagtens påvirke beslutninger, siger han.

Som chef for Jægerkorpsen var det Michael Hyldgaards job at sige nej, når jægerens ideer blev for vilde. I rådgiverjobbet ved FN er det omvendt.

-I mit job gælder det om hele tiden at se muligheder. At arbejde med det, der ikke fungerer og se muligheder for, hvor Danmark kan bidrage, og hvor FN kan udvikle sig. Begrænsningerne må så komme efter overvejelserne hjemme i Danmark, siger han

Vi skal ikke gøre som de andre

Med de vestlige landes mange soldater på vej ud af

Afghanistan er interessen for at sende soldater ud i FN operationer igen stigende. Danmark har ikke sendt styrkebidrag til FN ud siden UNIFIL bidraget i 2009, og Michael Hyldgaard arbejder da heller ikke for, at Danmark bare skal sende soldater ud. Eller i det hele taget gøre noget, som andre også kan – måske endda bedre eller billigere. -FN vil gerne være effektivt og har behov for specialiserede kapaciteter; helikoptere, fly, ingeniørenheder, efterretningsenheder og hospitalsbidrag. Det er sådan noget, Vesten og også Danmark råder over. Andre muligheder er, at vi udvikler vores partnerskaber med lande, som måske ikke har den kvalitet, som vi råder over, men som til gengæld ved mere om, hvordan man laver operationer i Afrika. Det er den slags muligheder, der ligger i fremtiden, siger Michael Hyldgaard.

Michael Hyldgaard har sin nuværende stilling i omkring to år mere. Det bliver to år, hvor Michael Hyldgaards overordnede målsætning hver dag er den samme.

-Hvis jeg ikke hver dag kan bidrage med en tænkning, der enten styrker Danmarks muligheder for at bidrage til FN, og som dermed styrker Danmarks profil, eller med tænkning om, hvordan FN kan blive mere effektive i deres fredsbevarende operationer, har det været en dårlig dag, siger Michael Hyldgaard. ■

NY BOG

Verdensfredens vogtere

Forsvaret udgiver til december e-bogen "Verdensfredens vogtere – Det danske forsvars indsats i FN's fredsbevarende operationer". Bogen fortæller om det danske engagement i FN's militære missioner. Den forklarer hvilke reformer FN har gennemført, efter organisationen fik meget kritik for sin håndtering af fredsbevarende operationer i begyndelsen 1990'erne. Læseren får også en forklaring af, hvordan FN opretter en mission, og hvordan danske soldater bliver sendt ud på FN-operationer.

Endelig præsenterer bogen syv danskere, der har været af sted på FN-missioner efter 2005 – Ellen Margrethe Løj (Liberia), major Peter Dahl (Syrien), kaptajn Jacob Bjergborg Palmer (Sydsudan), konstabel Jesper Ellehaug (Libanon), Dennis Armand Vad (Afghanistan), oberst Susanne Bager (Liberia) og oberst Kurt Mosgaard (Vestsahara). "Verdensfredens vogtere" henvender sig primært til danskere i forsvaret, der skal på FN-mission, men kan også bruges af andre, som er interesserede i forsvarets bidrag til FN's fredsbevarende operationer.

OVERBLIK

REDIGERET AF
HENRIK MORTENSEN
HENRIK.MORTENSEN
@MIL.DK

Forsvaret udbyder jagt

JAGT: Forsvaret udbyder for første gang jagten på Forsvarets arealer i en proces med i alt tre udbudsrunder. I denne anden udbudsrunde er det syv arealer i det jyske, der udbydes. Jagtuddbuddet åbner mulighed for, at civile jægere kan leje jagten. De syv terræner er Nymindegab Øvelsестerræn, Haderslev Øvelsesplads, Varde Øvelsesplads samt øvelsespladserne i Holstebro og Finderup, der begge udbydes som to separate jagtarealer. Udbuddet forventes offentliggjort ultimo november på forsvaret.dk/FBE. ■

183

ER ANTALLET AF ÅR
FORSVARSAKADEMIET HAR EKSISTERET

Følg hæren på **forsvaret.dk/hok**.....

- Jeg har lært både min gruppe og min delingsfører langt bedre at kende under det første modul, siger sergent og gruppefører Jonas Larsen om pilotprojektet med mentaltræning og coaching.

FREDERICIA HAR FUNDET LYKKEN

På Bülow's kaserne i Fredericia er medarbejderne blevet gladere og mere effektive det sidste halve år.

TEKST OG FOTO: KIM VIBE MICHELSEN / FORSVARETS HOVEDREDAKTION

PSYKOLOGI

Skyer af positiv energi blæser i øjeblikket ind over Telegrafregimentet i Fredericia. Årsagen er, at Telegrafregimentet har lavet et forsøg med medarbejderudvikling gennem mental coaching. Her lærer soldaterne at kontrollere deres egen og deres kammeraters psykiske tilstand, så de altid kan yde optimalt. - Forsvaret har fået en noget gladere seniorsergent. Det skal ikke være nogen hemmelighed, at man efter 33 år som stregbefalingsmand godt kan blive en smule indebrændt, men det har det her forløb vendt op og ned på. Jeg er gladere på mit arbejde, for mit arbejde og også mere løsningsorienteret end tidligere, fortæller seniorsergent, Jens H. Madsen, der er administrationsbefalingsmand. I første omgang kører den forsøgsmaessige træning med soldater, der er på vej til

Afghanistan på ISAF Hold 17. Derudover deltager Jens H. Madsen sammen med to andre, en fra hver personelgruppe, så de kan uddanne sig til coaches og mentorer, for at den nuværende forsøgsordning på sigt kan blive permanent, selvkørende og uafhængig af kræfter ude fra.

Tænder for lykken

Træningen skal få soldaterne til at kunne finde den bedste psykiske tilstand frem i sig selv, når de har behov for det. De skal lidt populært sagt på et splitsekund være i stand til at tænde for deres bedste eller mest positive jeg alt efter situationen. En evne, der både gør dem gladere i hverdagen og mere effektive på arbejdet eller i pressede situationer under en mission. - Jeg har indtil videre fået sat nogle ord på nogle billeder af oplevelser, jeg har haft tidligere. Og jeg håber, at jeg med tiden kan blive i stand til at guide mig selv mentalt

MENTAL UDDANNELSE OG TRÆNING

Pilotprojekt under kompetencesekretariatet (tidl. Styrelsen) HOK, FAK, HOD, CS, HKKF og TGRR

Øger soldatens effektivitet og robusthed

Udvikler medarbejderen mentalt

Syv dages varighed

derhen igen, siger sergent Jonas Larsen, der er gruppefører og har gennemgået første del af uddannelsen. Og det er det, det handler om. At erindre situationer fra tidligere, hvor man enten var rigtigt glad eller havde en super god oplevelse af sig selv på arbejdet og sætte ord på dem overfor de andre i gruppen. Med vedvarende træning kan det så gøre soldaterne i stand til at sætte sig selv i den samme mentale tilstand, som de husker fra oplevelsen. En evne der gør soldaten mere effektiv og øger den mentale robusthed.

Forbedrer gruppen

Men det slutter ikke. For når soldaterne gennemgår træningen sammen med deres kammerater, bliver de også i stand til at hjælpe hinanden til at opnå den optimale mentale tilstand. - I går kom der en ind på mit kontor og hang lidt med skuffen, og jeg skulle bare

lige kigge op til venstre, hvor jeg vidste, at hans markør sad, og så kom smilet frem, fortæller Jens H. Madsen. Markører er små fysiske tegn, som soldaterne afgiver, når de tænker på deres gode oplevelser fra tidligere. Det fungerer lidt som et tell sign i poker. Det kan være et bestemt blik eller en grimasse, og ved at betragte hinanden under træningen kan soldaterne lære de andres markører at kende. Derved bliver de i stand at påvirke de andres sindsstemning positivt med en meget begrænset indsats til gavn for hele gruppen og opgaveløsningen. Indtil nu er det kun en lille håndfuld soldater, der er halvvejs i træningen, men med tiden er det initiativtageren bag pilotprojektet oberstløjtnant Erik Schwensens håb, at denne form for medarbejderudvikling skal nå alle i hæren og måske endda Forsvaret, så vi alle kan blive lige så glade og effektive som soldaterne på Bülow's kaserne. ■

Nyboder er et af Københavns mest historiske kvarterer. Den lille rækkehusby, der siden anlæggelsen helt tilbage i 1631, har udgjort en by i byen, har ikke blot et særpræg i kraft af bebyggelsens karakter. Nyboder var før i tiden et selvstændigt samfund med blandt andet egen skole og eget politi. Foto FBE.

Læs mere på forsvaret.dk under fanebladet 'Ejendomme'

DE GRÅ STOKKE SÆLGES

De historiske ejendomme i Nyboder sælges i takt med at lejerne fraflytter.

TEKST OG FOTO: MIKKEL MØRK / FBE

De Grå Stokke i Nyboder bliver solgt i offentligt udbud, i henhold til cirkulære om salg af statens ejendomme. Som udgangspunkt sælges ejendommene til højstbydende. Det betyder helt konkret, at alle interesserede kan afgive et bud på et eller flere byhuse. Salget sker i flere faser; den første fase er begyndte i efteråret 2013 med

tilbudsfrist i slutningen af året. Næste fase begynder, når de nuværende beboere er fraflyttet – det vil sige i slutningen af året. I denne fase er der en frist for tilbud i begyndelsen af 2014. De sidste byhuse forventes at blive udbudt i slutningen af 2014.

Mange muligheder

Stokkene udbydes som rømmede separate byhuse indrettet med et

eller flere lejemål. Enkelte kan måske anvendes som ét stort byhus og andre som en ejendom med flere lejemål. De enkelte byhuse er i dag forskelligt indrettet, med én til fem boliger i hver. Beslutningen om at sælge De Grå Stokke udspringer af det tidligere forsvarsforlig, hvor det blev politisk besluttet, at Forsvaret skulle tilpasse mængden af lejeboliger. ■

Kadetter i computerverden

ØVELSE: Kadetterne på Søværnets Officersskole har afviklet øvelse Maverick. Øvelsen er en af de sidste prøvelser, inden de forlader officersskolen og fordeles i Søværnet.

Øvelsen præsenterer kadetterne for en række situationer, som de kan opleve, når de om kort tid får ansvaret som vagthavende på Søværnets skibe. Det sker blandt andet ved hjælp af Søværnets Officersskoles avancerede simulator, hvor kadetterne kan træne i et virkelighedstro miljø. ■

21

KYSTREDNINGSSTATIONER ER
FORDELT OVER HELE LANDET

Læs mere om Søværnet på **forsvaret.dk/SOK**

Kystredningstjenesten får ni nye 1070 Alusafe 'fast-rescue-boats'. Foto: maritime-partner.com

BEDRE UDRUSTNING TIL KYSTREDNING

Rønne og Skagen får nye redningsstationer, mens andre kystredningsstationer kan glæde sig til nye hurtige både og terrængående biler.

AF LARS BØGH VINTHNER / FORSVARETS HOVEDREDAKTION

REDNING

Kystredningen overgik til Søværnet sammen med Farvandsvæsenet, og derfor er det Forsvarets funktionelle tjenester, der har fået travlt med at erstatte nedslidte faciliteter og skibe. Samtidig dimensioneres kystredningstjenesten på materiel siden, så den bedre kan varetage opgaverne og samtidig opfylde fremtidens hensyn til energi og miljø. - Den nye redningsstation i Rønne bygges, så den opfylder krav til energirigtigt byggeri anno 2020. Vi regner med en prisramme på omkring 9-10 millioner kroner for en ny station centralt beliggende i Rønne Havn. Om der kan bygges i 2014 eller 15 er uvist, men det haster. Den eksisterende er ramt af skader og underminering, fortæller projektleder i Forsvarets Bygnings- og Etablissementstjeneste, Bjarne Kille.

1. november afleverer han udkast til detalprojektering på den kommende nye red-

ningsstation, som derefter kan udbydes. På nuværende tidspunkt har man et skitseprojekt uden detaljer, hvor kystreddernes erfaringer og gode råd er taget i betragtning.

Krav til arkitektur

I Skagen har man knap så travlt, men her er udfordringerne anderledes. Den nye redningsstation bliver liggende centralt i havnen, men beliggenheden overfor de gamle pakhuse stiller krav til arkitekturen. - Skagen er jo stærkt besøgt af turister og endda på vej til at blive anløbshavn for mellemstore krydstogtskibe. Så vi skal ikke bare bygge bæredygtigt overfor miljøet, men også overfor den eksisterende arkitektur. Største udfordring bliver dog, at redningsstationen skal fungere under byggeriet, fortæller projektlederen Eva Hancock fra Forsvarets Bygnings- og Etablissementstjeneste.

Hun har erfaringer fra opførsel af nye redningsstationer i Thorup Strand og Hanst-

holm tilbage i 2004.

Eva Hancock regner med, at byggeriet i Skagen bliver projekteret i 2014 og bygget og betalt i 2015. Rammen hedder 11 millioner kroner.

Nye hurtige både

Forsvarets Materieltjeneste har samtidig startet udskiftning af de tre gamle motorredningsbåde, der ventes erstattet om fire år. De mindre "fast-rescue-boats" kommer der ni nye af fra det norske firma Maritime Partner. To leveres til Sæby og Rømø allerede i december, mens resten ankommer i klumper af tre i henholdsvis foråret og efteråret.

De nye hurtiggående både koster 4 millioner kroner stykket, og er tilpassede versioner af typen 1070 Alucraft.

- De vil kunne skyde en fart af mere end 40 knob og falder på et tørt sted for de 75 procent frivilligt bemandede redningsstationer landet over. Christians Ø trænger og-

så til ny båd, men her er valget faldet på en klassisk Rhib, siger Ole Stryhn Eriksen.

Som noget nyt forsynes en del stationer også med terrængående redningskøretøjer. To nye er leveret, mens fem andre er på vej. Bilerne af typen Unimog og Iglhaut bliver til stor hjælp på strandene, hvor de ikke alene vil kunne transportere tilskadekomne til ventende ambulancer, men også selvstændigt foretage eftersøgninger ved kysten med infrarøde kameraer.

- Det venter vi os rigtig meget af, siger lederen af kystredningstjenesten fra Flådestation Frederikshavn, kaptajnlejtant Tim Lillelund.

De mange nye tiltag er nødvendiggjort af nedslidning, flere opgaver, andet materiel og krav om den rigtige beliggenhed for medarbejderne og redningsindsatserne. De frivillige reddere skal være klar til risikofyldte missioner med udrykningstid på bare 15 minutter. ■

OVERBLIK

REDIGERET AF
KAREN DAHLIN
KAREN@FTV.DK

SE VIDEO PÅ
FORSVAR-
KANALEN.TV

.....

Generallægens farvel

RECEPTION: Efter mere end 25 år i Forsvaret er generallæge Erik Darre blevet demilitariseret. Erik Darre fyldte 60 den 1. september og valgte at lade sig pensionere fra Forsvaret ved udgangen af september. Den 1. oktober tager han sin første uniform på igen, den hvide lægekittel, for dér begynder han nemlig sin nye karriere som klinikchef for Rigshospitalets ortopædkirurgiske afdeling. ■

”

For mig har det været en fantastisk gave at få lov til at engagere mig i optimeringen af behandlingen af vores sårede soldater.

Erik Darre generallæge FSU

Læs døgnrapporten på **forsvaret.dk**

Fem unge mænd, der vil i krig: fra venstre Theis, Johan, Michael, Joseph og Kasper. Foto: Carsten Andersen/TV 2.

GENERATION KRIG

Hvorfor står de unge soldater i kø for at blive sendt til Afghanistan? Det spørgsmål forsøger en dokumentarserie på TV2 at besvare.

AF LARS BØGH VINTHNER / FORSVARETS HOVEDREDAKTION

SOLDATERLIV

TV2 sender for tiden en dokumentarserie om fem unge soldater på mission i Afghanistan. TV-holdet var med både før, under og efter udsendelsen.

Eller som TV2 selv formulerer det: ”Johan, Theis, Kasper, Joseph og Michael har hver især deres drøm om soldaterlivet, og hver deres grund til at ville i krig. Vi følger dem under deres uddannelse på Høvelte Kaserne, i deres kamp om at komme med på holdet, der sendes af sted, og vi er også med tæt på, når krigene på hjemmefronten med mødre, fædre og kærester udkæmpes.”

Tilrettelæggeren af serien er den erfarne dokumentarist Nikolaj Venge, der også stod bag ”Dan-

ske drenge i Irak” fra 2004 og var med til at lave serien ”Felthospitalet”.

- Det var en stor oplevelse at lære de fem unge at kende og møde familiernes åbenhed. Selvom Forsvaret til tider optrådte stift og besværligt, så oplevede vi også stor forståelse for vores projekt, nemlig at anskue hvorfor de unge trods indre og ydre modstand ønskede at gå i krig. Det, håber vi, er lykkedes, fortæller Nikolaj Venge.

De fem hovedpersoner var fra Livgardens 4. deling, som blev opslugt af 1.kompagni og udsendt som såkaldt ”leave kompagni” i forårsmånederne under ISAF hold 15.

Programmerne sendes mandag aften omkring klokken 22:45. ■

FINSKYTTER VANDT USA-TUR

Tranum skydeterræn i Nordjylland lagde baner til dysten mellem Danmarks bedste finskytter, hvoraf de ypperste kommer fra Bornholm.

TESKT OG FOTO: HANS LUNDGAARD / OVERSERGENT, HKS

FINSKYTTER

Et finskyttehold fra Opklaringsbataljonen på Bornholm løb med førstepræmien i en finskyttekonkurrence. Ud over at blive Danmarks bedste hold kunne de to bornholmere rejse hjem til klippeøen med billetter i lommen til en finskyttekonkurrence i USA. Det var en ekstrapremie, som Hærens Kampskole lagde oven i vandrepokalen med tilhørende diplom.

- Vi er en meget lille niche inden for Hæren, så derfor er en sådan konkurrence en glimrende mulighed for at styrke sammenhold og udvikling mellem de forskellige finskyttehold, siger konkurrencens praktiske arrangør, oversergent Uffe König fra panserbataljonen JDR.

Motiverer skytterne

Samtidig blev lejligheden brugt til at se, hvordan de enkelte finskyttehold arbejder og deres niveau.

- Det er vigtigt i forhold til fortsat udvikling inden for området, hvor den geografiske spredning tillige er stor. Konkurrencen er også en god mulighed for at motivere til fortsat udvikling i en tid, hvor der muligvis bliver længere mellem udsendelserne – gennem konkurrencen er der fortsat noget at sætte sig op til, siger Uffe König.

Formålet med konkurrencen var primært at fremme udviklingen af kompetencer for Hærens finskyttehold. Sekundært var det målet at finde og belønne Hærens bedste finskytter. ■

Finskyttearbejdet foregår som team work mellem skytte og observatør.

FAKTA

- Konkurrencen var udskrevet af 1. Brigade og arrangeret af Panserbataljonen ved Jyske Dragonregiment (JDR).
- Konkurrencen fandt sted i skydeterrænet i Tranum i Nordjylland.
- Der deltog hold fra Den Kongelige Livgarde, Gardehusarregimentet, Opklaringsbataljonen og Jyske Dragonregiment.
- Brigaden ønsker at gøre aktiviteten til en årlig tilbagevendende begivenhed med deltagelse af såvel danske som udenlandske hold.

NATO vil jamme selvmordsbiler

IED'ER: Den danske forsker, Ernst Krogager, fra FMT er helt i front, når det gælder NATOs kamp mod selvmordsbombere og improviserede sprængladninger. Han arbejder på en jammer, der kan få biler til at stoppe. Det kan blive NATOs nye våben mod selvmordsbombere, der angriber i biler fyldt med sprængstof. ■

Læs internationale nyheder på **forsvaret.dk**

Brown out

Store mængder sand bliver slynget op, når helikopteren lander. Piloten har næsten ingen sigtbarhed. Det bliver kaldt for 'brown out condition'. Det er netop de forhold, som Flyvevåbnet over landing i i El Centro, USA, med Merlin EH101. Foto: Lars Skjoldan

DANSK DEMOKRATI I HELMAND

Stemmeret er en af grundpillerne i det danske demokrati. Alle udsendte medarbejdere skal derfor have mulighed for at afgive deres stemme, uanset hvor i verden de befinder sig.

AF FPT

AFGHANISTAN

Det er meget symbolsk at stå hernede i dette land og afgive sin frie demokratiske stemme. Det får én til at tænke på, hvor privilegerede vi er i Danmark, siger Franz, befalingsmand ved ISAF hold 16, om hvilken betydning det har at kunne brevstemme til kommunal- og regionsvalget den 19. november.

- Vi har da også haft nogle soldater, der stemte, bare fordi de kunne hernede, og som måske ikke ville have stemt, hvis de havde været derhjemme, smiler Franz, der havde ansvaret for valgbehandlingen i Camp Viking og blandt andet var med til at sikre, at alle regler bliver overholdt.

Indflydelse langt hjemmefra

For de fleste soldater på hold 16 har valget

I Camp Viking skulle soldaterne sætte deres kryds i velfærdestelefonboksene for at sikre anonymitet. Her er en soldat i gang med at studere de opstillede kandidater i sin hjemkommune. Foto: Kim Bechsgaard

ikke fyldt det helt store. 22-årige Emil, der er konstabel, mener, at det er helt naturligt.

- I min enhed har vi ikke rigtig diskuteret valget, og det hænger nok sammen med, at vi ikke har fulgt med i valgkampen. Da dagen oprandt, var han dog ikke i tvivl om, at han ville stemme.

- Det er rigtig fedt at have muligheden for indflydelse så langt hjemmefra.

Udover Camp Vikings egne stemmer modtog Franz stemmerne fra Task Force 7, Det Nationale Støtteelement og fra de danskere, der er udstationeret på Kandahar Lufthavn. I starten af november sendte han samtlige brevstemmer med fly mod Danmark og videre med kurér til FPT. FPT kunne dagen efter meddele, at stemmerne var ankommet i god behold.

Stemmerne blev herefter sendt til de respektive hjemkommuner, hvor de bliver

en del af den endelige optælling den 19. november. ■

FAKTA

● Forsvaret havde per 1. november cirka 850 udsendte og udstationerede medarbejdere fordelt på over 30 forskellige lande.

● Ved avisens deadline havde FPT modtaget godt 250 brevstemmer, der er sendt videre til de respektive hjemkommuner.

● En række udsendte medarbejdere har sendt deres stemme direkte til deres hjemkommune eller har stemt, mens de har været hjemme på leave.

Hjemmeværn hjælper landmænd

AFGHANISTAN: Hjemmeværnet har for øjeblikket udsendt en ekspertenhed, som skal uddanne og vejlede afghanske rådgivere om, hvordan de kan øge udbyttet i det lokale landbrug og undervise landmænd i disse metoder. Som en del af et amerikansk Agribusiness Development Team (ADT) har tre landsbrugseksperter, en major og en sprogofficer fået en ny hverdag i Lashkar Gah. Det danske ADT har den hovedregel, at det ikke yder økonomisk støtte til landmændene i Afghanistan. ■

”

For mig er det helt afgørende at have så nært og intimt og fortroligt et forhold til soldaterne som overhovedet muligt.

Ole Bach Piekut
Feltpræst

Læs mere om missionen i Afghanistan på forsvaret.dk/hok

MED PISTOL OG PIBEKRAVE

Kirkeklokkerne ringer, rækkerne er fyldt op. Søndagsgudstjenesten i Camp Price fungerer præcis som hjemme i Danmark. Feltpræsten, Ole Bach Piekut, indleder med et vers fra biblen.

AF MIKAEL FANGEL OG MICHELLE BERG NIELSEN / SOLDATEN

PORTRÆT

Chef DANCON sidder på forreste række. Der bliver sunget og givet vise ord med på vejen. Modsat en gudstjeneste i Danmark byder præsten efterfølgende på en alkohol fri øl og en snak ved vel-færdsteltet.

Ole er den første feltpræst, der følger hele holdet. Han var med på øvelserne med ISAF 16 for at lære dem at kende, og han fløj ned og flyver hjem med dem, når næste hold tager over.

- Jeg kan godt lide at være af sted, selv om det selvfølgelig er noget frygteligt noget. Når jeg er af sted, så savner jeg min familie og mit embede og mit sogn derhjemme, og når jeg kommer hjem igen og er faldet lidt ned, så begynder det at rykke lidt i mig, for så vil jeg gerne ud igen. Men det er jo også godt at kende den erfaring, for det er også den, der er mange af soldaternes, og det betyder, at man tit kan mødes på midten. Og det er jo hele pointen med feltpræstegeringen, at man deler vilkår og virkelighed med soldaterne. Ole er tilknyttet Dansk Artilleri Regiment, når han ikke er her i Afghanistan. Han har været udsendt før til Kosovo i tre ugers tid og fire-fem måneders tid i Libanon på hold 5.

Flere på kirkebænken

Mange af soldaterne har aldrig før sat sine ben i en kirke, men feltpræsten oplever, at flere dukker op til gudstjenesterne eller kommer til ham for at få et par ord med på vejen. - Alt efter hvor skarp missionen er, jo mere tydeligt det bliver, at man er i en situation, hvor liv og død pludselig er dagligdag, så er der bare nogle trosmæssige ting, der kommer tættere på, og hvor går man hen, når man har spørgsmål omkring de store spørgsmål; liv, død, svigt, skyld, skam, glæde og sorg. Der er det jo oplagt at søge præsten, hvis man får behov for det, og det gør de fleste på et eller andet tidspunkt.

For nogle er kirken en tidmarkør. Når klokkerne ringer, så er der gået en uge. I Afghanistan flyder dagene hurtigt sammen, så for soldaterne er de faste holdepunkter, utroligt vigtige.

- Der er helt sikkert nogen, der får et mere intimt forhold til religion hernede. Jeg tror ikke, at det er fordi det ikke har været der før, der har bare ikke været tændt for knappen.

God gammeldags sjælesorger

Feltpræstens job kan minde en del om militærpsykologernes, men psykologen kommer først, når der er behov for det, hvor præsten bor side om side med soldaterne.

- Jeg deler jo virkelighed og vilkår med dem, og det gør måske også, at der er en meget mere umiddelbar forståelse hos mig. Psykologer er smadderdygtige og kan deres

En ikke helt traditionel præst til gudstjeneste med pæn krave og Neuhausen i siden. Foto: Mikael Fangel

ting rigtig godt, men det er bare noget helt andet vi laver.

Feltpræsten hører mange ting fra soldaterne lige fra, at nogle har været tvunget til at tage et andet menneskes liv til, at man har set sin kammerat blive sprængt i luften. Hvor psykologerne har en klinisk afstand fra 'patienten', har han et mere fortroligt og intimt forhold og tager tingene til sig.

- Jeg er det, man på godt gammeldags kalder en sjælesorger. Det er helt afgørende for mig, at være så tæt på soldaterne og deres historier som muligt. ■

FAKTA

Feltpræsten har sit eget sogn og er sideløbende tilknyttet et regiment.

Feltpræsten har hvad der svarer til en militær basis uddannelse og et kursus i deres eget regi, der blandet andet lærer dem om forsvarets struktur.

ISAF 16 er det første hold, hvor der kun er en feltpræst med.

Michelle og Mikael i Camp Bastion foran mindesmærket for faldne danske soldater i Camp Bastion. Foto: Privat

Michelle Berg Nielsen og Mikael Fangel

Skriver til daglig de værnepligtiges blad 'SOLDATEN'. De besøgte soldaterne på ISAF 16 en uge i september, hvor de blandt andet skrev denne artikel om feltpræsten i Camp Bastion.

Soldater fik besøg

MISSIONER: De danske soldater på ISAF 16 har haft besøg af blandt andre forsvarsminister Nicolai Wammen, general Peter Bartram og seks medlemmer af Folketingets Forsvarsudvalg. - Hold 16 løser med deres kampvogne og støtteenheder stadig skarpe opgaver ude i ørkenen, og det gør de fremragende. Men der er også hele den vigtige opgave med at få hjemsendt vores mange tons materiel, køretøjer og udstyr fra Helmand, sagde Nicolai Wammen, der også besøgte Esbern Snare og challengebrigadets besætninger i Adenbugten og på Seychellerne. ■

29

medlemmer består
Forsvarsudvalget af

Læs mere om missionerne på **forsvaret.dk**

FORSVARETS INTERNATIONALE ENGAGEMENT

7. NOVEMBER 2013

UDSENDTE INTOPS - 7. NOVEMBER 613

NATO 575

KFOR - Kosovo	35
ISAF - Afghanistan	365
SNMG1 - Afrikas Horn	1
OOS - Afrikas Horn	174

KOALITION 5

CENTCOM - USA	2
CMF HQ - Bahrain	2
CTF151 - Afrikas Horn	1

FN 33

UNAMA - Afghanistan	1
UNMIL - Liberia	5
UNTSO - Mellemøsten	11
UNMISS - Sydsudan	14
UNCMAC - Korea	2

Tallene er oplyst via ugerapporteringer fra de operative kommandoer og viser udsendte i INTOPS pr. 7. november 2013.
Kilde: OPI, FKO

KILDE: FPT

DANSKE SOLDATER SKAL TRÆNE LIBYSKE SOLDATER

Danmark har sagt ja til at bidrage til træning og uddannelse af libyske soldater i Storbritannien.

AF WWW.FMN.DK

LIBYEN-STRATEGI

Danske soldater skal i 2014 træne libyske soldater i Storbritannien. Omkring 60 personer fra Forsvaret og Hjemmeværnet skal deltage i træningen. Det sker i fællesskab med briterne, der har spurgt om Danmark vil deltage i træningen.

- Fra dansk side har vi tidligere tilkendegivet, at vi har interesse i at støtte reformer af sikkerhedssektoren i Libyen. Det

er derfor vigtigt, at vi viser, at vores engagement i Libyen er seriøst. Libyen er fortsat meget ustabil, og der er et udtalt behov for støtte til reform af sikkerhedssektoren blandt andet så de kan få håndteret de mange personer tilknyttet militserne i landet, siger Nicolai Wammen.

Briterne har spurgt, om Danmark vil være med i projektet, hvor der skal trænes cirka 2000 libyske infanterister. Projektet er efterspurgt af libyerne selv. Udover træningsbidraget fra Storbritanni-

en og Danmark, kommer støtten til den libyske sikkerhedssektor blandt andet fra USA, Frankrig, Italien, Tyskland samt FN, NATO og EU.

- Hvis forudsætningerne er til stede, vil bidraget også kunne åbne op for et bredere sikkerhedsmæssigt samarbejde med Libyen på en række områder. For eksempel våbenkontrol, træning af den libyske flåde og udvikling af et "hjemmeværn", siger Nicolai Wammen. ■

Danske F-16 fly og piloter deltog i den internationale koalition, der håndhævede flyveforbudszonen over Libyen i 2011. Foto: Arkiv/Rune Dyrholm

Thomas Elkjer Nissen har siden 2001 arbejdet på Institut for Militære Operationer under Forsvarsakademiet, hvor han blandt andet underviser om og forsker i krigsførelse i cyberspace, informationsoperationer og psykologiske operationer.

Foto: Privat

En dreng der hopper over rækker af lig. Lig uden en dråbe blod på sig. Det billede refererede USA's udenrigsminister John Kerry til i sin tale om Syrien sidst i august 2013. Fotografiet skulle illustrere of-re, der angiveligt var bukket under for virkningerne af kemiske våben under Assads regime. Senere viste det sig, at billedet var taget af en BBC-journalist i Irak i 2003 og intet havde med Syrien at gøre. Det amerikanske udenrigsministerium måtte lynhurtigt trække referencerne til billedet tilbage, forklarer analytiker i strategisk kommunikation ved Forsvarsakademiet, Thomas Elkjer Nissen.

Foto: TheMuslim.Org

Kan vi stole på rygterne om giftgasangreb?

Påvirkning og vildledning af den offentlige mening via de sociale medier er i dag en integreret del af væbnede konflikter, senest i Syrien.

AF JESPER BØTTIGER / FAK

MEDIER

De sociale medier benyttes i dag både til at skabe vildledning, men også til påvirkning af bestemte aktører. Påvirkningen foregår ved, at man skruer sit budskab, billedvalg og alt mulig andet sammen, så man skaber den størst mulige sikkerhed for, at det er noget, som et bestemt medie vil finde interessant. - Det er eksempelvis en kendsgerning, at den syriske oprørsbevægelse i dag aktivt forsøger at vildlede eller påvirke meningsdannere via de sociale medier, siger analytiker i strategisk kommunikation ved Forsvarsakademiet, Thomas Elkjer Nissen.

Medier bliver snøret

Han står i spidsen for en international arbejdsgruppe,

som laver grundforskning om militær situationsforståelse gennem sociale medier. Og han kender flere eksempler, hvor en lang række troværdige medier såsom CNN og BBC har sendt falske interviews ud med ledere fra oprørsbevægelsen i Syrien. Interviews som senere viste sig at være fuldstændig forkerte. Men CNN og BBC havde modtaget nyhederne fra Reuters, som først for sent opdagede, at deres hjemmeside var blevet hacket af pro-Assad tilhængere.

- På den måde er det muligt at få politikere på meget højt niveau til at udtale sig i den retning, man ønsker, siger Thomas Elkjer Nissen.

Men samtidig er det også farligt for de syriske oprørsgrupper at blive fanget i at fordreje sandheden.

- På internettet finder man i dag mange eksempler på 'fake Syrian videos'. De er med til at underminere oprørs-

gruppernes troværdighed, siger Thomas Elkjer Nissen.

Krig på internettet

Brug af internettet som våben i kamp om den offentlige holdning er en udvikling, som går tilbage til Kosovo i 1999. Her foregik den første egentlige "Internet-krig". Ifølge Thomas Nissen er udviklingen intensiveret under krigen i Irak og Afghanistan, hvor sociale medier er blevet en del af konflikten. Men det er først inden for de sidste to år, at vi har set en markant udvikling i brugen af sociale medier.

- For to år siden under krigen i Libyen foregik der en voldsom aktivitet på de sociale medier. Umiddelbart blev de ikke anvendt i en strategisk sammenhæng, men det tyder alt på, at man i dag gør i Syrien, mener Thomas Elkjer Nissen. ■

Vildledning via sociale medier

AF JESPER BØTTIGER / FAK

SOCIALE MEDIER

Krigen i Libyen og Syrien har ifølge Thomas Elkjer Nissen vist vigtigheden af, at de sociale medier bruges som supplement til det normale efterretningsbillede.

- Det handler om at finde ud af, hvem der har størst indflydelse i et operationsområde, og hvem der bruger medierne til vildledning. Hvilke narrativer, tekst og billeder finder man, og hvem bruger det til at få information ud til omverden? Ikke mindst handler det om at kortlægge, hvad det er

for et billede, der skabes inden for de sociale medier, kontra det billede vi får ved at kigge igennem vores normale efterretningskapaciteter, siger Thomas Elkjer Nissen.

Han erkender, at der muligvis vil være et overlap. - Men der vil også være en hel masse andre aktører, som vi normalt ikke ville kigge på. Så det er et supplement til vores efterretningskapaciteter og et nyt område, som får større og større betydning særligt i de tilfælde, hvor man ikke har 'boots on the ground'. Det har man førhen set i Libyen, og nu meget konkret med hvad der sker i Syrien.

Muligheden for at skjule sig gør ifølge Thomas Nissen,

at vi er meget påvirkelige over for vildledning. En af metoderne er brug af såkaldte Eggshells, som dækker over, at en enkelt person styrer 50, 100 helt op til 500 sociale profiler. - Eggshells gør det muligt at skabe et billede af, at der en stor offentlig opbakning til et givent emne. De kan give indtryk af, at mange sociale profiler befinder sig spredt ud over forskellige steder for eksempel i Syrien og dermed skabe et falsk billede af, at mange mennesker støtter op om en sag, understreger Thomas Nissen. ■

NASA har to Global Hawk UAV til videnskabelig brug – de kan flyve i 31 timer, tilbagelægge 10.000 nautiske mil og operere i 65.000 fods højde. Med danske sensorer skal Global Hawk og NASA kortlægge jordskorpen under Grønlands indlandsis. Foto: NASA

En geografisk udfordring

Ubeboet eller tyndt befolket, ufatteligt stort og med et barskt klima. Arktis er en geografisk udfordring for både grønlændere og Forsvaret. Et forskningsprojekt kan gøre det nemmere at redde nødstedte i fremtiden.

AF LARS BØGH VINTHNER / FORSVARETS HOVEDREDAKTION

ARKTIS

I perioden 2013-14 gennemfører DTU Space forsøg med satellitovervågning, satellitkommunikation, ubemandede fartøjer samt datahåndtering i Arktis. Derfor sad astrofysiker Michael Linden-Vørnle fra DTU Space hos Arktis Kommando i Nuuk under årets store SAREX øvelse. Her trænede fly og skibe fra USA, Canada, Island og Danmark undsætning af et krydstogtskib i nød i østgrønlandske Kong Oscars Fjord

- Takket være Det Europæiske Rumsamarbejde (ESA) fik vi under øvelsen gratis adgang til data fra radarsatellitter, og vi fik også AIS-data hentet fra satellitter. Fra rummet kan radarsatellitter give overblik over isforhold, finde bortkomne skibe og afsløre forurening i form af olieudslip på vandet. Både dag og nat og uanset om det er overskyet eller ej, fortæller Michael Linden-Vørnle, der er leder af forskningsprojektet.

Med var også Chefen for Forsvarets Center for Operativ Oceanografi, geofysiker Charlotte Wiin Havsteen. Center

for Operativ Oceanografi står i første række til at gøre brug af resultaterne af forskningsprojektet.

- Det ideelle vil være at skaffe overblik og bedre kommunikation fra rummet, måske indsætte ubemandede fly til observation og dermed støtte satellitter, bemandede fly og skibe, siger Charlotte Wiin Havsteen.

Flere forsøg

I forhold til brugen af satellitdata var SAREX 2013 meget udbytterig. Med udgangspunkt i erfaringerne fra øvelsen har de to forskere lavet en liste over yderligere tests og afprøvninger, der skal gennemføres. Blandt andet er der forberedelser i gang til forsøg med flyvning og sensorudrustning af både små og mellemstore ubemandede fly. Desuden har DTU Space et samarbejdsprojekt med amerikanske NASA ved navn IceBase. Her er det planen, at et af NASAs ubemandede Global Hawk fly overflyver hele Grønland blandt andet med dansk udstyr om bord. - Det primære videnskabelige formål er at måle hvor meget varme, der strømmer op under indlandsisen fra Jordens indre. Men Global Hawk er en stor platform, hvor der vil

være plads til mange forskellige instrumenter. Det giver Forsvaret og andre partnere mulighed for at være med og indsamle både data og erfaringer med et ubemandet system af denne kaliber, siger Michael Linden-Vørnle.

Til gavn for alle

Rammebevillingen til forskningsprojektet på DTU Space på 8 millioner kroner kommer fra Styrelsen for Forskning og Innovation. Det har til formål at samarbejde med Forsvarsministeriet og relevante underlagte myndigheder for at støtte identifikationen, planlægningen og evalueringen af forsøgene.

- DTU Space fokuserer på Forsvarets opgaveløsning i Arktis, men et andet helt centralt element er kortlægningen af det videnskabelige miljøssamt kommercielle aktørers interesser og behov for overvågning og kommunikation i Arktis. Det vil gøre det muligt at identificere mulige samarbejdsområder mellem forskning, forsvar og erhvervsliv. Det er det, vi kalder "dual-use" af rumbaseret infrastruktur og platforme baseret på ubemandede fartøjer, forklarer Michael Linden-Vørnle. ■

DTU SPACE

● Institut for rumforskning og rumteknologi ved Danmarks Tekniske Universitet. Er Danmarks nationale rumforskningsinstitut.

● DTU Space blev skabt efter en fusion mellem Danmarks Rumcenter (tidligere Dansk Rumforskningsinstitut) og Danmarks Tekniske Universitet (DTU) den 1. januar 2007. Gennem sammenlægningen i 2007 tredoblede DTU sine rumforskningsaktiviteter og øgede antallet af medarbejdere fra 45 til 125. Per 1. juni 2013 var antallet af medarbejdere godt 140.

● DTU Space bruger rummet som udgangspunkt for forskning og teknologiudvikling for at blive klogere på universets og jordens oprindelse, studere klima og miljø på jorden og for at skabe resultater og teknologier til gavn for samfundet.

FORSVARETS CENTER FOR OPERATIV OCEANOGRAPHI, FCOO

● FCOO er overført til Forsvaret efter nedlæggelse af Farvandsvæsenet i 2011. FCOO består af 14 medarbejdere, herunder oceanografer, meteorologer, geodæter, data og IT specialister samt officerer.

● FCOO laver "dual-use" produkter til operativt brug for Forsvaret, især for Søværnet. Det vil sige oceanografisk, hydrografisk og meteorologisk støtte i form af data og rådgivning til særligt brug for Forsvarets enheder i forbindelse med operationer og øvelser, nationalt såvel som internationalt. Dual-use gør, at de militære produkter (som oftest klassificerede) tit har spin-off anvendelser til civile formål og brug.

● FCOO udarbejder flere gange dagligt en "vejrudsig for havet" som blandt andet giver input til search and rescue operationer, til oliepejling ved udslip og tilhørende bestemmelse af "synderen", til digitalisering af ismeldinger og forudsigelse af is i de danske farvande, og ikke mindst til støtte for VTS-Centrene og til sejladsikkerhed for Forsvarets skibe.

● FCOO er single point of contact i Forsvaret for sager vedrørende meteorologiske, oceanografiske og hydrografiske data og produkter samt den tilhørende sagsbehandling i Forsvaret og NATO.

● FCOO anvender data fra satellitter i arbejdet blandt andet til overvågning, til udarbejdelse og validering af FCOO produkter, til indhentning af AIS oplysninger og i forbindelse med oliepejling.

● FCOO opererer i tæt samarbejde med f.eks. DMI, SFS og DTU, men også sammen med en lang række internationale institutioner, herunder ESA, EU og især NATO.

● ESA: Det europæiske rumsamarbejde.

● AIS: Navigationsværktøj på skibe, VHF båret. Identifikation: skibets navn, kaldesignal eller IMO-nr. Navigation: skibets position, kurs og fart. Skibets rejse: skibets destination, ankomst-tidspunkt og skibets aktuelle dybgang.

FALKEN ER LANDET - HOS OPHUGGEREN

Et kampfly lyder ikke umiddelbart som noget, der kan have en positiv indflydelse på tegnebogen. Ikke desto mindre står reservedelene fra gamle F-16 fly for besparelser på over 100 millioner kroner.

TEKST OG FOTO: ATLE LIST JOHANSEN

RESERVEDELE På F-16 hovedværkstedet i Aalborg sidder Børge Lykkenshede. Han har en noget anden opgave end de andre værkstedsansvarlige. Det er ham, der står for ophugningen af udfasede F-16 Fighting Falcon.

I 2011 valgte man at udfase 17 F-16 fly som en del af forsvarsforliget. Når de ikke længere kan bruges af Fighter Wing Skrydstup, bliver de fløjet til Aalborg, hvor man genanvender flyene som reservedele. På den måde sparer Forsvaret cirka 130 millioner kroner.

Når en F-16 kommer til ophugning, er motoren fjernet på forhånd. Når våbensystemerne så også er blevet

afmonteret og brændstoffet aftappet, begynder mekanikerne i Aalborg at gå på jagt efter reservedele.

Opgaven er inddelt i to faser. Fase 1, hvor vi hovedsageligt demonterer de kritiske og vigtigste reservedele. Det er alt fra gearkasse til pitorør, men også computere og radarsystemer. Alt i alt tager vi 500 dele fra flyet, siger Børge Lykkenshede.

Registreres i database

Når reservedelene er eftersat for slid og fejl, bliver de ført ind i en reservedelsdatabase i DeMars, hvor de andre værksteder kan bestille dem efter behov. Resten af flystellet og reservedelene bliver så henstillet til Fase 2.

Hele processen registreres i Demars og dermed kan vi se, hvilke dele der er taget fra det enkelte fly. Det giver os et overblik over, hvad det ville koste at købe de tilsvarende reservedele fra nye, siger Børge Lykkenshede.

Tilbage står nogle sølle skrog af de tidligere kampfly. Når Børge Lykkenshede og hans mekanikere har fået, hvad der kunne genanvendes i Fase 1, bliver skrogene kørt ud til et shelter på Flyvestation Aalborg. Der holder de tæt pakket, vingerne står stablet langs væggen, haleror er taget af ligesom vingerne.

Her står de indtil Fase 2, hvor der vil blive fjernet cirka 300 ekstra dele. Når det ikke længere er muligt at få mere ud af flyene, bliver størstedelen af flystellene op-
hugget til skrot og solgt til genbrug. ■

Hold dig opdateret om materiel på **forsvaret.dk/fmt**

Der bliver ikke efterladt noget brugbart tilbage i flyene, når først de er kommet til ophugning.

VÆRKSTEDET

- Der kan spares op til 1 million kroner alene fra gamle stik i flyene.
- Siden 2011 har Aalborg stået for ophugningen af udfasede F-16.
- Værkstedet står også for at opdatere og modernisere F-16 flyene.
- F-16 værkstedet i Aalborg skal lukke som et led i forsvarsforliget.

DRONE SOLGT PÅ NETTET

I de tre uger dronen var til salg på retrade.dk, var der 9149 unikke sidehenvisninger fra 67 lande Foto: FMT

Salget af en udfaset drone viste igen mulighederne i at sælge materiel på internettet.

AF PELLE ROTHENBORG-LAPRATH OG FLEMMING DIEHL / FMT

DRONE Navnet er næsten som taget ud af en Star Wars film – MRD3. Det er navnet på den udfasede drone, der blev solgt i efteråret af Forsvarets Materieltjeneste. Dronen i sig selv er ikke helt så spektakulær som fællerne fra filmen, men selve salget af MRD3 (Mine Rydder Drone 3) var lidt atypisk i mere end én forstand. For dronen – et 18 meter skib, var lidt større end andre gennemsnitlige salg af udfaset materiel, og varen kunne ikke lige afhentes på en standardtrailer kvart i lukketid.

MRD3 har stået i vugge på Flådestation Frederikshavn siden 2006, og har ageret reservedelslager for søsterskibet MRD4. Der var uvished om skibets civile anvendelighed, om det ville blive for dyrt at flytte dronen, så det var langt fra sikkert, at man kunne få dronen solgt.

Major Per Rintza fra den Centrale Be-

sigtigelseskommission i Forsvarets Materieltjeneste troede dog på, at det var muligt, og skibet blev derfor sat til salg på internettet. Det er i dag auktionssiden Retrade, der sælger Forsvarets udfasede materiel, og varerne kan nu ses af en bred kundedreds. Derudover kunne køberne besigtige skibet på havneanlægget i Frederikshavn, hvor et tidligere besætningsmedlem, oversergent Heine Morten Larsen Andersen stod klar til at bidrage med teknisk støtte. Skibet blev ligeledes dokumenteret med tekniske tegninger og vedligeholdelsesdata, og det skulle alt sammen være med til at hæve salgsprisen.

Nysgerrige fra 67 lande

Strategien med at sætte skibet til salg på nettet gav pote, for i de tre uger, hvor annoncen lå på retrade.dk, fik man 9.149 unikke sidevisninger fra i alt 67 lande. Skibet blev budt op af 11 købere, og til

sidst gik det for 425.000 kr. til en norsk opkøber.

- En salgspris på 425.000 kr. er et beløb, vi kan være godt tilfredse med. Og et salg som det her er kun starten på en ny og moderne salgsstrategi på internettet, som vi endnu ikke kender begrænsningerne for, siger salgsdirektør Bjarke Heiberg-Jürgensen fra Forsvarets Materieltjeneste.

Logistisk udfordring

Efter salget rekvirerede den norske køber et dansk shippingselskab til afhentning af MRD3. Det var lidt af en logistisk udfordring for shippingselskabet, da MRD3 lå ved et aflukket havnebassin, hvor shippingselskabets 100,5 meter lange pram ikke kunne ligge an. Så det krævede opmålinger af bredder og længder på havneanlægget, og resulterede i at MRD3 blev flyttet 762 meter til den nordlige kajplads. Det foregik med to store mobilkraner, en selvkørende blokvogn og en pram

af dimensioner. Men operationen lykkedes, og viser at Forsvaret bestemt også har glæde af at sætte tingene til salg på internettet. ■

MRD3

- Fjernstyret Glasfiber skib brugt til at trække sonar over havbunden i forbindelse med minerydning.
- Thruster drevet af to 400 HK Detroit diesel motorer
- Bruttotonnage: 43,00 ton
- Længde 18,25 meter

OTTE BOMBER I HOK

Obelix fandt alle de bomber, der var. Foto: Karl André Pedersen.

Det var kun en øvelse, men hundene fra Combat Support Wing imponerede med deres arbejdsiver og effektivitet.

AF KAJ-IVAN BÆK / HOK

VOVSE

Solens stråler havde i mindst en times tid før arbejdstids begyndelse slikket hen over de bonede gulve og afsløret en uniformsklædt person haste af sted fra kopirum til køkken, fra kontor til skyllerum, ja selv chefens kontor fik besøg. Med sig i sin kuffert havde han otte "sprængladninger", som kunne have skabt tumultagtige tilstande på kontorer og gange i Operationsdivisionen i Hærens Operative Kommando.

Nu var det imidlertid ikke så farligt, men det overraskede dog medarbejderne, da der kort efter klokken ni indløb melding om, at der var indtelefoneret en bombetrussel mod Hærens hovedkvarter. Alvoren blev understreget, da hundeførere og hunde fra Combat Support Wing (CSW) på Flyvestation Karup kort efter indfandt sig, og pibende og hivende i deres seler ivrede af sted for at komme i arbejde.

- Det er kombihunde, som er under oplæring, og dagens øvelse i Hærens hovedkvarter giver os en gylden mulighed for at træne hundene i omgivelser, de ikke kender fra den daglige træning, fortæller gruppefører, sergent A. Hadrup, fra CSW.

Arbejdsivrig belgisk hyrdehund

Hundene er i dag belgiske hyrdehunde af racen Malinois. Det er en arbejdsivrig og frygtløs hund, der er som født til at væ-

re kombihund. Fordelen ved kombi-hundene er, at de både kan lave bevogtnings- og beskyttelsesopgaver, men også kan søge sprængstof. Dagens opgave omhandler derfor også flere forskellige slags sprængstof, tændsnor og lignende.

- Vi kan arbejde med hundene i fuld koncentration i cirka 20 minutter, fortæller Claus, hvis firbenede, belgiske ven, bærer det forpligtende navn "Obelix".

Claus er netop i gang med at køre sin tredje hund i stilling til opgaver i internationale missioner, da han mistede sin anden hund i et IED-angreb (improviseret sprængladning) i Afghanistan for tre år siden, hvor han selv blev såret.

- Denne hunderace er fremragende at arbejde med, og selv om Obelix endnu ikke er helt klar, tegner han så fint, at jeg tror 100 procent på ham. Vi to er enhedens garant for, at vi ikke går på nedgravede bomber eller IED'er, og det er vigtigt, at der i begge ender af linen er respekt for arbejdets karakter. Jeg tror på Obelix, og enheden tror på mig, siger Claus.

Skarp ammunition, sprængstof eller noget, der bare ligner, så fandt de to kombihunde rub og stub, og selv om "Luskepeter" fra de tidlige morgentimer havde gjort sig umage for at gemme ammunitionen godt, kunne Claus, Obelix og deres makkerpar melde "clean" efter godt et kvarters intens søgning. Otte "bomber" var fundet, og Obelix fik sin elskede bold at lege med som belønning. ■

URET TIKKER

For at minimere overarbejde er det vigtigt, at både ledere og medarbejdere bliver bedre til at tilrettelægge arbejdstiden.

AF FPT

ARBEJdstID

Talemåden ”tid er penge” er ikke helt ved siden af, når det gælder arbejdstid. Arbejdstid udgør en økonomisk værdi. Derfor skal chefer og ledere blive bedre til at planlægge medarbejdernes arbejdstid, så den bedst muligt svarer til de opgaver, der skal løses. Det er eksempelvis vigtigt, at perioder, hvor der er mindre at lave, bruges til at

afvikle afspadsering.

- De fleste oplever perioder, hvor der er rigtig travlt, og hvor de ikke kan undgå over- eller merarbejde. I andre perioder er mængden af arbejde mindre. Her er det vigtigt, at chefer og ledere sørger for at omlægge tjenesten, så over- og merarbejdet bliver opvejet af mindre arbejde, siger major Peter Vestergaard, der er souschef i Overenskomst- og Aftaleafdelingen i FPT.

Undgå pukler

Han anbefaler samtidig, at afspadsering tænkes ind i planlægningen af arbejdstid så hurtigt som muligt.

- Hvis du som chef ved, at der i en periode er flere opgaver, det kan eksempelvis være undervisning, så skal du lægge afspadsering ind i arbejdstidsplanlægningen. På den måde undgår du, at ekstraopgaver giver en pukkel af over- og merarbejde, som i sidste ende kan give pres økonomien, siger Peter Vestergaard.

Han påpeger også, at Forsvarets medarbejdere bør have fokus på deres arbejdstid.

- Det kan for eksempel være, når man som medarbejder planlægger møder og

andre aktiviteter. Her bør man undgå at rejse i weekenden og holde møder efter kl. 16.00. ■

Tips til god planlægning

Du bør have fokus på arbejdstiden hver dag.

Når du har over- eller merarbejde, så gør det til en god vane at planlægge, hvornår du kan afvikle det, så du undgår at skubbe det foran dig.

Hvis du har brug for fleksibilitet i forhold til din arbejdstid, for eksempel at overføre timer fra en måned til en anden, bør du overveje, om en flextids- eller plustidsaftale er noget for dig.

Tilrettelæg dine tjenesterejser fornuftigt. Undgå fx at rejse søndag, hvis det er muligt mandag.

Læg ikke møder efter kl. 16.00.

Major Peter Vestergaard fra Forsvarets Personeltjeneste giver gode råd til, hvordan chefer og medarbejdere kan blive bedre til at planlægge arbejdstid.

Foto: Maria Lillegaard Hansen

TIDEN SKRIDER

Selv om Forsvarets Koncernfælles Informatiktjeneste har haft en positiv effekt af den bedre planlægning af arbejdstid, er det ikke sket helt uden udfordringer.

Selvom det har gavnet økonomisk, er det ifølge afdelingschef Klaus M. Bjørnholdt fra Forsvarets Koncernfælles Informatiktjeneste ofte lidt af en udfordring at planlægge arbejdstid.

Foto: Thomas Helbro Reimann

AF THOMAS HELBRO REIMANN / FKIT

ARBEJdstID

Afdelingschef Klaus M. Bjørnholdt i Forsvarets Koncernfælles Informatiktjeneste er en tilfreds mand. For den øgede indsats for at forbedre planlægningen af arbejdstid har kunnet betale sig. - Vi kan i afdelingen se, at det har en positiv økonomisk effekt, at vi har været mere præcise i planlægningen af arbejdstiden, forklarer han.

Ifølge afdelingschefen er en af årsagerne, at det er lykkedes for afdelingen at få gjort medarbejderne mere opmærksomme på deres egen indflydelse på tilrettelæggelsen af arbejdstiden.

- Det har skabt et ejerskab for opgaven,

selvom det for den enkelte medarbejder ikke altid er nemt at gennemskue de mange forskellige regler for afspadsering, ferie med mere, siger Klaus M. Bjørnholdt.

Plan møder virkeligheden

Det hedder sig, at selv den bedste plan kun holder til første møde med virkeligheden. Og sådan er det også nogen gange med planlægning af arbejdstid. - Vi har ansvaret for, at de operative enheders IT virker. Og hvis der for eksempel opstår et teknisk problem på et skib, der skal på togt, jamen så må vi kaste vores ressourcer ind for at få løst problemerne inden afrejsen. Det vil selvfølgelig kunne vælte enhver planlæg-

ning samt afspadsering for den enkelte medarbejder i afdelingen, som måtte blive berørt, siger Klaus M. Bjørnholdt.

Selv om planerne af og til skrider, oplever han stort engagement fra medarbejdernes side.

- De er ikke er blege for at trække i arbejdstøjet. Men det betyder også, at der stadigvæk vil være brug for at kunne gøre brug af afspadsering og udbetaling af merarbejde. Derfor er jeg også glad for, at vi har medarbejdere, der er interesseret i begge ting, siger Klaus M. Bjørnholdt. ■

PROJEKT SÆTTER FOKUS PÅ MEDARBEJDERTRIVSEL

Omkring 16 dage per medarbejder om året. Så højt var det gennemsnitlige sygefravær på OPLOG Frederikshavn i 2012. Derfor begyndte ledelsen at kigge nærmere på medarbejdernes trivsel på arbejdspladsen.

AF MORTEN MARIANI / SOK

TRIVSEL

- Vi har en strategi for, at vi vil være Søværnets bedste arbejdsplads, men et sygefravær på omkring 8-9 procent er jo en klar indikation på, at der er noget, der knirker. Derfor besluttede vi at sætte mere fokus på medarbejdertrivslen, fortæller Per Frank Hansen, der er chef for OPLOG (Søværnets Operative Logistiske Støttecenter) Frederikshavn.

Alene dét, at der kom fokus på sygefraværet, gjorde udslag i statistikken. Siden oktober 2012 er fraværet faldet støt, og i dag er det nede på omkring 10 sygedage per medarbejder om året.

- Men det er stadig ikke godt nok. Målet er at komme under gennemsnittet i staten, som er på 5,8, siger Per Frank Hansen.

Great Place to Work

For at finde frem til hvor det knirkede med trivslen, blev der nedsat en særlig trivselsgruppe, og sammen med konsulentvirksomheden Great Place to Work, blev der lavet en spørgeskemaundersøgelse blandt medarbejderne. Resultatet af undersøgelsen var heldigvis overvejende positivt, men der var også tydelige eksempler på, hvor det gik mindre godt.

- Vi er mest fokuseret på de positive resultater. Det er her, vi kan se, hvad der virker. Det, vi er gode til, skal vi så forsøge at implementere de steder, hvor det går mindre godt. Omvendt lukker vi selvfølgelig ikke øjnene for de mindre positive udslag i un-

Faglært arbejder Peter C. Frederiksen ved maskinen, mens marineoverkonstabel Kasper B. Rasmussen ser til. Foto: Claus Just Gustafsen

dersøgelsen, siger Verner Frydkjær, der er med i trivselsgruppen.

- Hvis undersøgelsen for eksempel har afsløret, at en leder kan være skyld i, at der er dårlig stemning i et element, så er vi ikke blege for at tage en snak med ham. Men altid på en konstruktiv måde – for eksempel ved at foreslå den pågældende leder at tage nogle kurser i værdibaseret ledelse, siger Verner Frydkjær.

Hvad nu?

En af opgaverne for trivselsgruppen har været at præsentere resultatet af spørgeskemaundersøgelsen for medarbejderne.

- Vi har leveret et analyseresultat med vores anbefalinger og diskuteret med medarbejdere og ledere, hvad der videre kan ske. Nu er det op til dem at arbejde videre og få implementeret nogle af de anbefalinger, vi er kommet med, siger Verner Frydkjær.

Planen er, at der skal måles på trivslen igen i løbet af 2014, så man kan se, om nogle af de tiltag, der er gjort ud fra anbefalingerne i analyserapporten, har virket.

Det videre arbejde med trivselsanalysegruppens anbefalinger er indarbejdet i organisationens handleplaner og kommer til at køre sideløbende med Forsvarskommandoens trivselsprojekt, som OPLOG Frederikshavn også deltager i. ■

Læs nyheder på **forsvaret.dk/**

SYGEFRAVÆR I STATEN OG I FORSVARET FRA JULI 2012 TIL JUNI 2013

Opgørelsen viser antal sygedage per medarbejder. Opgørelsen inkluderer korttidssygdom, langtidssygdom og sygefravær for ansatte på socialt kapital.

Tallene for staten og Forsvaret som helhed stammer fra ISOLA, mens tallene for Forsvarets niveau II myndigheder er hentet i Business Intelligence.

	3. kvartal 2012	4. kvartal 2012	1. kvartal 2013	2. kvartal 2013
Staten	1,7	2,2	2,4	1,7
FKO's område	2,2	2,6	2,9	2,2
FKO/FST	1,2	1,7	1,7	0,9
HOK	2,7	3,5	3,4	2,8
SOK	1,5	1,9	2,4	1,6
FTK	1,9	2,5	2,5	2,0
INTOPS	1,0	0,5	0,7	0,1
FPT	1,9	2,6	3,2	2,1
FBE	3,2	3,9	4,5	3,6
FMT	2,3	2,9	3,1	2,1
FAK	0,9	1,6	1,9	1,0
FSU	1,5	2,0	2,6	1,9
FKIT	2,3	2,8	3,4	2,3
FRT	2,5	2,6	3,5	1,6
FCDFU	4,4	4,4	2,0	1,0
FCA	3,8	3,8	1,8	0,2
VETC	4,1	4,0	1,8	2,0

Karrierevejene i Forsvaret vil fremover blive meget forskellige, fordi det bliver helt op til enkeltes evner og ambitioner, siger orlogskaptajn Jesper Lynge fra Personelstrategisk Afdeling i Forsvarskommandoen. Foto: BVJ

MIN EGEN VEJ

Den nye bemandingsstrategi betyder, at det bliver op til den enkelte selv at sammensætte sin karriere. Derfor vil mange karriereforløb i Forsvaret fremover blive helt individuelle.

AF FKO

KARRIERE På sit kontor i Forsvarskommandoen sidder en orlogskaptajn og river sig i sin sparsomme hårpragt. Han arbejder med implementere den nye kompetenceudviklingsstrategi, der har forgreninger og indflydelse på både bemandingsstrategien og karriereudviklingsstrategien. - Jeg kan godt forstå, at mange er usikre på det nye system. Hidtil har det været mere gennemskueligt at se en karriere i Forsvaret fra start til slut. Sådan er det ikke mere. Nu bliver karrierevejene helt individuelle alt efter den enkeltes ambitioner og evner, siger orlogskaptajn Jesper Lynge fra Personalestrategisk Afdeling i Forsvarskommandoen.

Mange veje De grundlæggende tanker i alle delstrategierne under den nye HR-paraply er, at de skal støtte Forsvarets behov. - Men det er også tanken, at karriere- og kompetenceudviklingen for den enkelte skal være fleksibel. Den skal give mulighed for både et vertikalt, et specialiseret og et civilt kombineret karriereforløb, siger orlogskaptajn Jesper Lynge. I de seneste par numre af Forsvarsavisen er der blevet bragt en række artikler om bemanningssystemet. Mange af tiltagene får først indflydelse på længere sigt – meget længere sigt. - Vi har derfor valgt at spole tiden frem til 2030 og se tilbage på, hvorledes en officerskarriere kunne se ud. Som sagt er mulighederne mange, siger Jesper Lynge.

Til højre her på siden kan du læse om den fiktive Lise Andersens karriere set fra fremtiden. I takt med den videre udrulning af HR-strategien og det nye officersuddannelsessystem vil der blive udarbejdet eksempler på mulige karriereforløb. De vil blive tilgængelige på HR-portalén. ■

TILBAGEBLIK FRA 2030

Ude i fremtiden i året 2030 sidder Lise Andersen og kigger tilbage på, hvordan hendes karriere i Forsvaret formede sig.

AF ORLOGSKAPTJAJN JESPER LYNGE / FKO

KARRIEREVEJE Året er 2030. Orlogskaptajn Lise Andersen arbejder som teknikofficer på inspektionsskibet Vædderen. Men hvordan begyndte hendes karriere? Hun var oprindeligt uddannet maskinmester. Efter kort tids ansættelse på Svanemølleværket så hun et opslag på forsvarét.dk, hvor man søgte officersaspiranter til Forsvarets nye officersuddannelse. Lise fandt både officersuddannelsen og de efterfølgende karrieremuligheder spændende. Dels gav officersuddannelsen hende en diplomuddannelse i militær ledelse, og dels ville Forsvarets videreuddannelser give hende et løbende kompetenceløft. Lise søgte ind i Forsvaret, gennemførte officersuddannelsen og blev udnævnt premierløjtnant i 2018. Efter udnævnelsen til premierløjtnant blev Lise tilknyttet 2. eskadre og påmønstrede fregatten Iver Huitfeldt som driftsofficer. Iver Huitfeldt deltog på det tidspunkt i en antipirateri-kampagne ved Afrikas vestkyst. Jobbet som driftsofficer gav Lise ledelsesmæssige og faglige udfordringer, der bredt styrkede hendes kompetencer og potentiale til andre stillinger.

Søgte selv Under hendes tjeneste som driftsofficer fik Lise lyst til at prøve kræfter med jobbet som vedligeholdelsesofficer. Hun søgte derfor et seks ugers kursus i programmeret vedligehold på Danmarks Tekniske Universitet. Vilkårene for gennemførelsen af kurset aftalte hun med sin daværende chef kommandørkaptajn Leif Pedersen. Han accepterede, at skibet måtte undvære en driftsofficer i en kortere periode, men fandt dette givet godt ud i forhold til Lises potentiale og videre karrieremuligheder.

Efter gennemførelse af kurset søgte Lise en stilling som vedligeholdelsesofficer på Inspektionsskibet Triton. Hun fik stillingen og var tilknyttet Triton omkring et års tid, hvorefter hun faldt over et stillingsopslag i Berlingske Søndag.

Ud i det private Energiselskabet DONG søgte en teamleder, der skulle indføre et nyt vedligeholdelsesprogram. Til dette havde de behov for en teamleder med praktisk

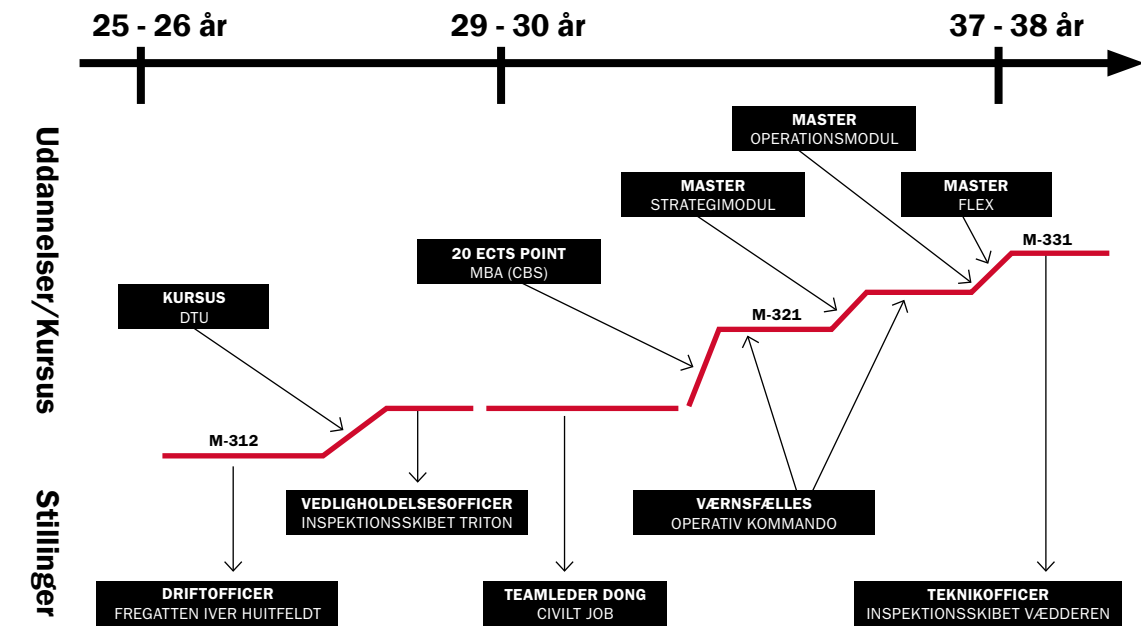
ledererfaring og kompetencer indenfor vedligeholdelsesområdet. Lise var den helt rigtige kandidat og fik jobbet. Jobbet i DONG var et spændende job, og Lise Andersen kunne mærke, hvorledes hendes praktiske ledererfaring fra Forsvaret styrkede hendes daglige arbejde som teamleder.

Retur til Forsvaret Efter tre år i DONG inklusiv et års barsel søgte Lise Andersen tilbage i Forsvaret. Hun søgte en stilling i Operations- og Logistikafdelingen i den Værnfælles Operative Kommando. Hun fik jobbet og blev udnævnt til kaptajnløjtnant.

Master in Military Science Lise Andersen havde, mens hun var ansat i DONG, gennemført enkelte MBA-moduler på Copenhagen Business School. Dele af disse moduler kunne meriteres ind i Forsvarets masteruddannelse. Efter aftale med hendes chef i den Værnsfælles Operative Kommando gennemførte Lise de resterende moduler i masteruddannelsen, og i 2028 havde hun gennemført en master in Military Science.

Udnævnelse til orlogskaptajn Lise fandt tiden moden til at søge en ny stilling. Hun ønskede ledelsesansvar, men stadig indenfor hendes fagområde. Begge dele var mulige da hun så en stilling som teknikofficer på inspektionsskibet Vædderen. Stillingen var en orlogskaptajn stilling, men Lise Andersen havde den fornødne erfaring, og tilmed en master in Military Science. Hun fik jobbet og blev udnævnt orlogskaptajn. ■

Ovenstående er et fiktivt eksempel på, hvorledes en karriere kan udforme sig i fremtiden. Artiklen synliggør nogle af de variationer, der findes, hvis den enkelte selv afsøger mulighederne. Der er lang tid til 2030 og meget kan ske endnu. Men for de mennesker, der fremadrettet træder ind i Forsvaret, så kommer det nye system til at være det "normale". Den største udfordring er derfor nok den, at vi andre også skal til at se mulighederne som det "normale" og ikke som begrænsninger.

POST I DE SPIDSE ENDER

Posen er rystet, organisationen er ny, og adressen er ændret. Men posten kommer ud, som den plejer.

Her er et eksempel på, hvordan adressen skal se ud.

AF MORTEN FREDSLUND / HOK

KONTAKT

Gør som du plejer, næsten. Sådan lyder det gode råd fra Den Internationale Forsyningssektion, som har overtaget distributionen af al post og forsyninger til Forsvarets enheder i de internationale missioner.

- De pårørende skal blot huske at bruge den nye adresse, når de vil sende breve og pakker til danske soldater i udlandet. Det samme gælder de udsendte soldater, når det handler om post hjem til Danmark siger Henrik Gehrt.

Han er kaptajn og næstkommanderende i Den Internationale Forsyningssektion, som blev oprettet den 1. oktober og samme dag overtog ansvaret for levering af post til alle danske soldater og enheder i udlandet.

100 kilo post om ugen

Den Internationale Forsyningssektion er en del af Forsvarets Depot og Distribution, FDD, og opgaven med

håndtering af post er overtaget fra DANILOG i Vordingborg, som har stået for postomdelingen de seneste 12 år.

- Hver uge sender vi godt 500 kilo post ud til soldater i missionerne. Det betyder rigtig meget for både soldater og pårørende, at breve og pakker når hurtigt og sikkert frem. Derfor er det også vigtigt at få kommunikeret ud, at det gør posten stadigvæk, blot man bruger den rigtige adresse, siger Henrik Gehrt.

Værnsfælles genforsyning

Den Internationale Forsyningssektion har også overtaget ansvaret for al genforsyning af udsendte enheder og enkeltmandsudsendte.

Som noget nyt bliver forsyningen af Forsvarets udsendte enheder og soldater dermed gjort værnsfælles. Forsyningsopgaverne for udsendte fra Hæren og Søværnet har FDD allerede overtaget fra DANILOG i Vordingborg samt de to OPLOG i henholdsvis Frederikshavn og Korsør. På længere sigt forbereder FDD også at overta-

ge Flyvevåbnets forsyningsmæssige opgaver i relation til udsendte enheder og bidrag.

FDD's nye Internationale Forsyningssektion holder til på Flyvestation Karup og har tilknyttet soldater fra alle tre værn. ■

POST

Postkontoret ved DANILOG er flyttet til Forsvarets Depot og Distribution i Karup. Herfra sendes al post til udsendte soldater.

Adressen er:
Herringvej 30, 7470.

Det gælder uanset hvilken mission, vi taler om.

LAND	ENHED	AFDELING	ADRESSE	BREVE højest 50 g	BREVE 50-2000 g	POSTPAKKER højest 5 kg	POSTPAKKER over 5 kg
Afghanistan	DANCON / ISAF	ISAF - Styrken/RC (SW) Camp Bastion	FELTPOST 860	6. december	Ej muligt	27. november	Ej muligt
Afghanistan	DANCON / ISAF	ISAF - Styrken/RC (SW) FOB m.m.	FELTPOST 860	6. december	Ej muligt	27. november	Ej muligt
Afghanistan	DANCON / ISAF	ISAF - Styrken/RC (SW) Kandahar	FELTPOST 860	6. december	Ej muligt	27. november	Ej muligt
Afghanistan	DANCON / ISAF	ISAF - Styrken KABUL	FELTPOST 888	6. december	Ej muligt	27. november	Ej muligt
Syd Sudan	DAN ELM	UNMISS HQ Danish Element	FELTPOST 250	2. december	Ej muligt	2. december	Ej muligt
Kosovo	HQ-KFOR (MAIN)	KFOR - Styrken/PRISTINA	FELTPOST 555	9. december	9. december	9. december	9. december
Kosovo	Kosovo	KFOR - Styrken/NOVO SELO	FELTPOST 555	9. december	9. december	9. december	9. december

- Militærmanualen skal være en anvendelig håndbog i Forsvaret, som tilfører en værdiforøgelse. Derfor vil manualen også kunne komme til at fungere som lærebog på Forsvarets skoler og uddannelsesinstitutioner, siger major Tom Elvius-Brisson fra Forsvarskommandoen. Foto: Trine Axelholm.

Militærmanualen

- Manualen forventes klar til endelig godkendelse i styregruppen ultimo 2014.
- Manualen optrykkes i bogform og gøres endvidere tilgængelig i elektronisk form.
- Projektgruppen er en del af Forsvarskommandoens operationsstab. Projektgruppen refererer til en styregruppe under ledelse af chefen for operationsstaben i Forsvarskommandoen med repræsentanter fra de operative kommandoer, Justitsministeriet, Forsvarsministeriet, Udenrigsministeriet, Forsvarsakademiet og Forsvarets Auditørkorps.
- Det vil være muligt at følge tilblivelsen af militærmanualen via FIIN.
- Af andre lande med en militærmanual kan blandt andet nævnes: England, Canada, Norge, Tyskland og Holland.

OVERBLIKKET SKÆRPES

Ny militærmanual skal være et konkret værktøj med klare retningslinjer for, hvordan humanitær folkeret og menneskerettigheder skal efterleves.

AF FORSVARSKOMMANDOEN

KRIGENS LOVE

En dansk militærmanual er på vej. Militærmanualen vil fastsætte overordnede bestemmelser i forhold til emner som, hvordan militære mål udvælges, hvordan militære magtmidler bruges samt hvordan civilbefolkningen, sårede og tilbageholdte skal beskyttes.

Militærmanualen bliver udarbejdet af en projektgruppe i Forsvarskommandoen. Projektgruppen refererer til en styregruppe, der blandt andet tæller de tre operative kommandoer.

- Militærmanualen skal være en konkret og brugbar håndbog til Forsvarets chefer, operative planlæggere og operative stabe, der har ansvaret for at planlægge og gen-

nemføre operationer i rammen af Danmarks internationale engagement, siger major Tom Elvius-Brisson fra projektgruppen.

Han understreger samtidig, at formålet med militærmanualen ikke er at skabe flere regler på området, men at skabe klarhed over de eksisterende regler.

Bred inddragelse

Ifølge Tom Elvius-Brisson er det ikke alene erfaringerne fra Forsvarets tidligere missioner, som vil blive inddraget i arbejdet med militærmanualen. Også en række personer og organisationer uden for Forsvaret vil bidrage med viden.

- Som eksempel fra det første færdigskrevne kapitel om sanitetstjenesten i manualen kan jeg nævne tre særlige

problemstillinger, vi vil belyse. Det drejer sig for det første om folkerettens regler for håndtering af døde. For det andet om midlertidig anvendelse af sanitetspersonel til ikke sanitetsfaglige opgaver, og for det tredje rækkevidden af parternes forpligtelser til at behandle civile syge og sårede, siger Tom Elvius-Brisson.

Behandlingen af problemstillingerne vil ske i samarbejde med relevante myndigheder og ressourcepersoner i Forsvaret, internationale samarbejdspartnere samt eksterne aktører som eksempelvis Dansk Røde Kors, DIGNITY (Dansk Institut mod Tortur) og Institut for Menneskerettigheder.

Det forventes at militærmanualen ligger klar til endelig godkendelse i styregruppen i slutningen af næste år. ■

Læs om uddannelser på **forsvaret.dk/uddannelser**.....

FORSVARETS UDDANNELSER ANSØGNINGSFRISTER

UDDANNELSE

Leder, almen sergent i flyvevåbnet
Leder, almen sergent i søværnet
(for tjenestegørende)
Leder, almen sergent i hæren
(for hjemsendte)
Professionel soldat, Hærens Reaktionsstyrke
(for hjemsendte)

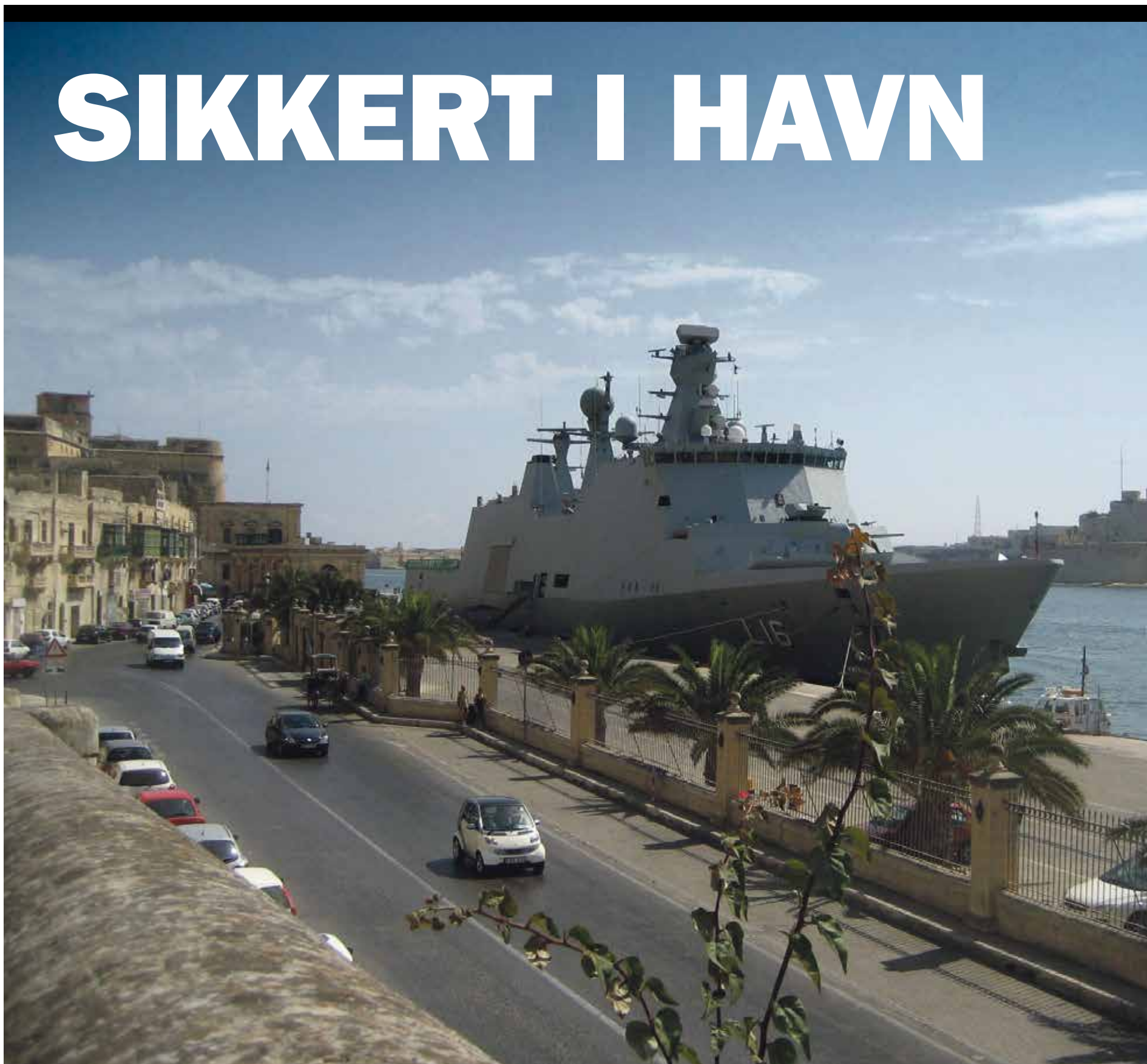
ANSØGNINGSFRIST

20. november 2013
20. november 2013
1. februar 2014
1. februar 2014

Grundlæggende uddannelser som Forsvarets Rekruttering i FPT udbyder på forsvaret.dk/uddannelser

**LÆS MERE OG SE ØVRIGE ANSØGNINGSFRISTER PÅ
FORSVARET.DK/UDDANNELSER**

SIKKERT I HAVN

Absalon ligger til kaj i Valetta på Malta. Næppe den farligste havn, men derfor skal sikkerheden alligevel være i top. Foto: SOK

Besætningerne på Søværnets udsendte krigsskibe er uddannet til at imødegå angreb til søs. Men også i havn kan der være trusler. Et nyt kursus giver skibsledelsen værktøjer til at sikre skib og besætning i havn.

AF **PERNILLE KROER** / SOK

KURSUS

Forurenede fødevarer, sprængstoffer i kasser med reservedele eller miner på bunden af havnebassinet. Det er nogle af de trusler, som Søværnets udsendte enheder skal være forberedte på, når de går i fremmed havn. Derfor skal skibenes sikringsofficerer og vagthavende officerer uddannes i at vurdere trusler og forberede sikring af skibet i havn. - Det er en overgangsfase, når skibet går i havn. Besætningen skal til at lave noget andet, samtidig med at de skal sikre sig mod en anden type trusler end til søs. Risikoen for asymmetriske angreb er tættere på, og derfor

er det nødvendigt, at vi øger vores beredskab, siger Jens Christian Lundsgaard, der er chef for Koordinations- og Udviklingssektionen ved Søværnets Sargent- og Grundskole.

Ikke garanti for sikker havn

Som eksempler nævner han, at skibet om muligt skal sende dykkere ind og undersøge kajkanten. Der skal være flere mand på broen, og tolken skal være på plads. Kanonen skal være forberedt til affyring, og ammunition og maskingeværskytter skal være klar på dækket. Maskinen skal holdes i gang under havneopholdet, og al last og alle personer skal sikkerhedstjekkes, inden de kommer om bord. Jens Christian Lundsgaard peger

desuden på, at det skal vurderes, om der er en risiko for besætningen, hvis de uden for vagter går ud og spiser og sover på hotel.

- Når vi er udsendt i internationale operationer, ved vi ikke altid på forhånd, hvor vi går i havn. Hvis der er en risiko, går vi som princip ikke i ind, men det er ikke sikkert, at vi har det valg. For eksempel hvis vi skal have fuel og reservedele.

Men også i lande, som Danmark har et sikkerhedssamarbejde med, kan besætningen ikke stole hundrede procent på den beskyttelse, som værtsnationen kan give. Det kan sagtens tænkes, at ikke alle i området er venligtsindede. ■

Maritim Force Protection

- Hidtil har ledelsen på de udsendte krigsskibe hver på deres måde løst opgaven med at sikre skibet.
- Med uddannelsen i Maritim Force Protection bliver procedurerne for trusselvurdering og sikring sat i system.
- Procedurene, der er endnu ved at blive udarbejdet, skal være klar, når det første kursus gennemføres i foråret 2014.

Brandmand til VM

BRASIL IEN: Den 31-årige sergent Ole Kristensen fra Helicopter Wing Karup er rejst til Rio de Janeiro for at deltage i VM i militær femkamp, der bliver afviklet i perioden 9. - 18. november 2013 Det er anden gang, at Ole Kristensen deltager i VM i militær femkamp. Han forventer, at det danske hold ender lige uden for medaljerækken i holdkampen. ■

Kadetstævne for tre værn

DYST: Dansk Kadetstævne 2013 blev afholdt på Flyvevåbnets Officerssskole torsdag den 19. september. Hærens Officerssskole kom rigtig godt fra start ved at vinde første disciplin, fodbold. Søværnets Officerssskole brillerede til gengæld under de næste tre discipliner: ro-ergometer, tovtrækning og floorball og skabte en solid føring. Så var det Flyvevåbnets Officerssskoles tur, idet de i fin stil vandt både flerkamp og kårdefægtning. Sluttelig havde Hærens Officerssskole de bedste løbere til stafetten, som består af 2 x 800m, 2 x 600m, 2 x 400m og 2 x 200m. ■

Veteraner løber maraton

US Marine Corps Marathon er et drømmeløb for mange soldater, og med løbere fra Hærens Operative Kommando, Ingeniørregimentet og Team Veteran var Forsvaret stærkt repræsenteret i dette års løb. Løbet skydes i gang ved Arlington kirkegården og fører løberne forbi kendte varetegn som Washington Monumentet, Capitol Hill og Pentagon, før det slutter ved Iwo Jima monumentet. Jens Fjordbak Søndergaard, der blev skudt af en snigskytte i Bosnien i 1993 og er lam fra brystet og ned, kørte sig i et stærkt felt med mange sårede veteraner til en flot 9. plads i håndcykel.

Tekst og foto af Anders V. Fridberg / Forsvarets Hovedredaktion

Nye basiskrav på FIIN

BASISKRAV: Forsvarsavisen nr. 8 omtaler et nyt samlet koncept for fysisk og mental træning, som bliver implementeret fra januar 2014. I faktaboksen står der, at de nye basiskrav kan findes i håndbogen i Militær Fysisk Træning. Kravene til niveau fremgår imidlertid ikke i den nuværende MFT-håndbog, men ville kunne læses på CFI's websted på FIIN. De nye basiskrav erstatter den gamle træningstilstandsprøve, der gælder indtil de nye er sat i kraft, og er et krav for at være ansat i Forsvaret i stillinger, som er omfattet af Sundhedstriaden. Til højre kan du se de basiskrav, der gælder nu. ■

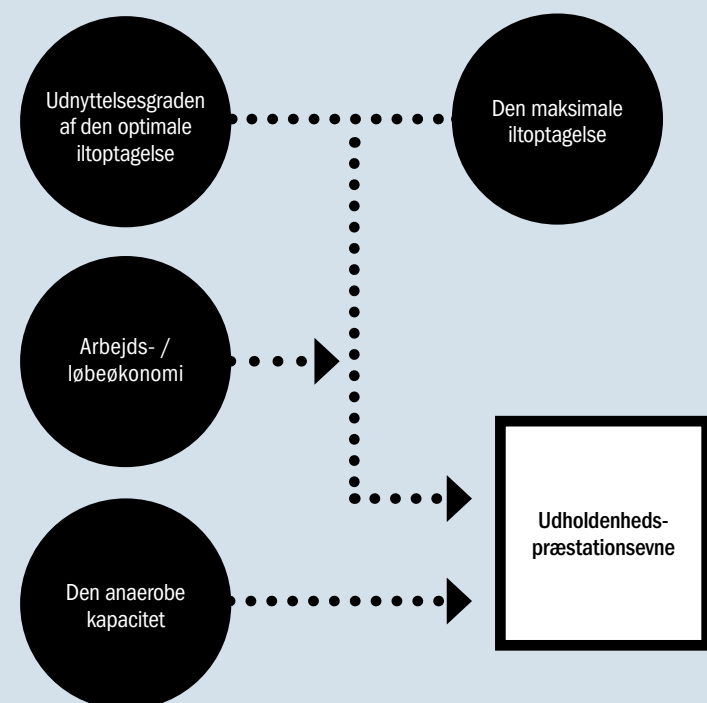
* Styrketest gennemføres uanset valg af udholdenhedstest.
** Armstrækninger for kvinder gennemføres knæstøttet.
Der er valgfrihed mellem de tre udholdenhedstests.

TEST ALDER	MÆND				KVINDER			
	-29	30-39	40-49	50-60	-29	30-39	40-49	50-60
*STYRKETEST: -FORSIDE -RYGSIDE -**ARMSTRÆK	25 25 15	25 25 15	20 20 10	15 15 10		20 20 10	20 20 10	15 15 5 12 12 5
LØB 3000 M	15 MIN	16 MIN	17 MIN	18 MIN		18 MIN	19 MIN	20 MIN 21 MIN
CYKLING 20 KM	50 MIN	52 MIN	55 MIN	60 MIN		53 MIN	55 MIN	58 MIN 63 MIN
GANG 8 KM	60 MIN	65 MIN	70 MIN	75 MIN		63 MIN	68 MIN	74 MIN 79 MIN

TRÆN MED FORSVARET KREDSLØBSTRÆNING

I fire numre af Forsvarsavisen får du konkrete træningsforslag til forbedring af den fysiske udholdenhed. Dette er forslag nummer to.

Udholdenheden defineres som kroppens evne til at arbejde med relativ høj intensitet over længere tid (over 3 minutter), hvad enten det foregår som kontinuerligt eller intervalarbejde. En forbedring af udholdenheden vil betyde, at et fysisk stykke arbejde ved en given intensitet vil føles relativt lettere.

● TRÆNING AF "UDNYTTELSESGRADEN AF DEN MAKSIMALE ILTOPTAGELSE"

Ved træning af udnyttelsesgraden øger du de arbejdende musklers evne til at udnytte en større andel af den tilførte ilt. Forbedring af udnyttelsesgraden skal trænes specifikt, dermed sagt vil du være bedre til at løbe.

● TEMPOTRÆNING

Tempotræning er en effektiv metode til træning af udnyttelsesgraden. Det er hård træning, men dog ikke til udmattelse. Den kan udføres som kontinuerlig træning (tempotur) – eller intervaltræning (tempointervaller). Fælles for begge træningsformer gælder, at arbejdsintensiteten skal ligge på 88-92 % af den maksimale pulsfrekvens.

Har du ikke et pulsur, kan du vurdere belastningen ud fra din evne til at samtale under træning. Du skal træne så hårdt, at du kun kan tale med få ord, før din vejtrækning afbryder talestrømmen. Benene må i slutningen af træningspasset gerne føles en smule tunge, og musklerne må også gerne føles en smule stive. Tempaturene skal have en varighed af 15-25min.

Tempointervallerne designs i forhold til nedenstående retningslinjer:

1. Arbejde:pause-forholdet skal være 3-4: 1
2. Arbejdsperioden skal være fra 5-10 minutter
3. Den effektive træningstid bør være 15-30 minutter

Tre eksempler på tempointervaller:

1. 4 x 6 min løb med 1,5 min pause i mellem
2. 3 x 8 min løb med 2 min pause i mellem
3. 2 x 10 min med 2,5 min pause i mellem

Find selv på flere intervaltræningspas ved at designe dem efter ovenstående retningslinjer.

MEDIC PÅ TVÆRS AF DE NORDISKE GRÆNSER

De nordiske forsvar går sammen om en fælles medic-uddannelse til specialtropperne.

TEKST OG FOTO: MARTHA MADSEN / FSU

MEDIC

De fleste syge og sårede jægere og frø-mænd, der omkommer i tjenesten, dør, mens de venter på lægehjælp eller på at blive transporteret til et hospital. Specialtropperne risikerer altid at blive udsendt på en mission, der tager dem langt væk fra hospitaler og sundhedspersonel og uden for radiokontakt, og derfor har de deres helt egne medics, der skal kunne en del mere end en gængs medic i resten af Forsvaret.

Indtil nu har det i snit taget tre-fem år at uddanne en special-medic i det danske Forsvar, fordi der ikke fandtes en egentlig samlet uddannelse. I stedet har de måtte tage de kurser, der nu var relevante, eftersom de blev udbudt rundt omkring, eller også har Forsvaret måtte sende dem til USA på et 36 uger langt kursus, der koster en million per kursist. Det har været både dyrt og upraktisk.

Det samme problem havde det svenske, norske og finske forsvar, og løsningen hedder "the Nordic Special Operations Combat Medic Training Initiative". En samlet uddannelse for alle de nordiske specialtroppers medics på tværs af grænserne.

Nødvendige evner

Sundhedstjenesterne i de fire lande har sammen udviklet uddannelsen, så den er tilpasset de behov specialtropperne har og de situationer, som de kan komme ud for. De

skal lære at skære i kød og sy det sammen igennem, de skal kunne behandle brækkede lemmer, diagnosticere sygdomme og give medicin både som piller og via indsprøjtning.

Simulationsdukken vænner eleverne sig til at arbejde under pres og tale med hinanden og patienten under behandling.

De nordiske lande står for hver deres moduler, alt efter hvad de har spidskompetencer indenfor. Forsvarets Sundhedstjeneste i Danmark står for modulerne i simulation, ortopædiske skader og PHTLS (Pre-Hospital Trauma Life Support), tropemedicin og Operational Medical Planning.

En bred uddannelse

Den nye uddannelse varer 20 uger og finder sted i alle fire nordiske lande. Uddannelsen er indrettet, så modulerne naturligt følger hinanden og bygger oven på det tidligere lærte. Først lærer de basal anatomi og fysiologi.

Derefter skal de igennem et simulationskursus, hvor de øver sig i PHTLS først på dukker og dernæst på levende væv, først indendørs under kontrollerede omstændigheder og dernæst udendørs. I det næste modul fortsætter eleven med skadebehandling, også på levende væv, under en øvelse. Herefter følger sygdomslære og moduler med medicopgaver i specielle omgivelser som kulde, bjerge, og vand. Sidst men ikke mindst skal alle kursisterne have et praktikophold på en skadestue.

Uddannelsen bliver afsluttet med en fire dage lang eksamen, der både involverer en skriftlig del og en praktisk del med såkaldte skill stations, hvor kursisterne viser, hvad de kan på simulationsdukker.

Det første hold begynder uddannelsen den 30. september 2013. ■

Baglandet:

”Skype er udelukket. Det bliver simpelthen for virkeligt...

Katrine Find Axelsen hustru

AF SUSANNE BLOMQVIST / FORSVARETS HOVEDREDAKTION

Katrine og Nick havde lige fået lejlighed og skulle flytte sammen i København, da beskeden kom i november 2012: Nick skulle til Bornholm og derefter til Afghanistan. De to fynboer havde kendt hinanden i mange år, men var næsten lige blevet kærester. Men Katrine var helt med på at sende kæresten afsted.

- Det var en speciel oplevelse at sige: ”jeg synes, du skal gøre det”. Jeg fik en klump i halsen, men jeg var slet ikke i tvivl om, at det skulle han have lov til. Hvis forholdet er, som det skal være, så kan det også holde.

Bornholm og Afghanistan

Katrine og Nick blev gift i juni, og 1. august tog de afsked. Og selvom Katrine støtter fuldt op om Nicks beslutning, så har det alligevel været en turbulent tid. Først var de på vej til at flytte sammen. Så skulle han pludselig til Bornholm og var kun hjemme i weekenderne. Så var han helt væk.

- Jeg synes, det har været tomt. Det er som om, der mangler noget inden i én. Bare det at se andre folk købe ind med kæresten i hånden, når man selv er alene. Det er svært at beskrive. Men vi er også kommet meget tættere på hinanden, og derfor ville jeg faktisk ikke have været det foruden.

Se men ikke røre

Der er jævnlige kontakt mellem Nørrebro og Camp Bastion; Katrine og Nick udveksler små historier fra deres meget forskellige dagligdag. På telefon og på mail. Men aldrig på Skype.

- Skype er udelukket. Det bliver simpelthen for virkeligt, og så kommer der tårer. ”Se men ikke røre” – det kan vi ikke. I starten var det meget slemt, fordi jeg var så ked af det. Nu er det blevet lidt bedre, men vi vil altså stadig hellere snakke i telefon.

Lige nu er Nick faktisk hjemme på leave, og selvom Katrine er enormt lykkelig over at se sin mand hver eneste dag, så ville hun helst undgå at skulle igennem

endnu en afsked. De første to måneder alene var hårde, og nu starter det hele forfra igen.

- Jeg synes på ingen måde, det er en god ting, at de kommer hjem. Vi nyder selvfølgelig tiden sammen, men leave gør det hele meget værre. Vi ved, hvor svært det var at sige farvel, og det bliver bestemt ikke nemmere anden gang. Det bliver frygteligt!

Der er også en anden ting, som ligger den unge soldaterkone på sinde: den danske presses omtale af missionen i Afghanistan. Lige da Nick var taget afsted, brugte TV2 en hel uge på at fejre, at de danske soldater nu var ude af Afghanistan. Katrine blev så sur, at hun skrev en klage.

- Jeg blev virkelig ked af det, for folk tror jo på, hvad de siger i fjernsynet. Derfor er det synd, at medierne ikke fortæller, at der stadig er danske soldater dernede. Jeg har fandeme sendt min mand af sted for at gøre en god indsats, og så skal de sgu ikke komme og sige, at vi ikke er der mere. Så er det vi gør - og alle de tårer der er grædt - jo spildt. ■

Katrine Find Axelsen er 26 år og indkøbs-elev. Hun bor i København og er gift med Nick, der er udsendt med sikringeskorteenheden på ISAF 16.

Foto:
Susanne Blomqvist

HISTORIEN KORT

20. juli 1974 cirka klokken 03.00 Xeros, Cypern

En telefon ringer ved det danske FN-kontingent på Cypern. Opkaldet kommer fra FN-hovedkvarteret.

En stemme siger: ”Fiskerne er på vej!”.

Meldingen betød, at Tyrkiet invaderede Cypern. Den danske FN-styrke ved UN-FICYP kom til at befinde sig tæt på kamphandlingerne, og flere isolerede observationsposter blev fanget i ildkampe mellem tyrkiske styrker, tyrkiskcyprioter og græskcypriotiske nationalgarde.

Tyrkisk krigsskib ud for Kokkina.
Foto: Flemming Wrist-Knudsen

UNIFORMEN DRAGONHJELM

1 En dansk dragonhjelme for officerer model 1854.

2 Hjelmen ydede god beskyttelse mod hug og stød fra fjendens rytteri og var en del af de nye uniformer, som den dan-

ske hær fik kun tre år efter Treårskrigen.

3 Hjelmen blev båret under krigen i 1864.

KILDE: DET DANSKE RYTTERI

JEG LÆSER

STIFTELSEN – BØDLERNE FRA AKTION REINHARDT

Torben Jørgensen

LÆS Den danske historiker Torben Jørgensen har systematisk undersøgt den gruppe af tyske borgere, der i årene 1939-1941 var ansatte i 'Den almenlystige stiftelse for anstaltspleje' – T4 – som tog sig af udryddelsen af 90.000 landsfæller.

Stiftelsen, som arbejdede direkte under Hitler, udførte sin tophemmelige tophemmelige virksomhed med at gennemføre eutanasi, altså medlidenhedsdrab, på uhelbredeligt syge 'patienter'. I praksis var der tale om fysisk og mentalt handicappede, sigøjnere, homoseksuelle, vaneforbrydere og arbejdssky elementer, der fordærvede det tyske samfund. De blev senere nøglepersoner i afviklingen af Holocaust.

Forsigtigt konkluderer Torben Jørgensen, at den gruppe af mænd og kvinder, som udførte arbejdet, ikke blev valgt, fordi de var psykopater. De var som udgangspunkt ganske almindelige familiemennesker!

SHANTARAM

Gregory David Roberts

LÆS En selvoplevet bog af Gregory David Roberts, som er en medrivende fortælling om en australsk forbryder, der tager flugten over fængselsmurene og ender i Indien, hvor han genopfinder sig selv. Han møder Bombay-guiden Prebaker, der giver ham navnet 'Shantaram', og hjælper ham med at etablere sig i sit refugium. Flugtfangen bliver hurtigt involveret i nye lyssky aktiviteter, der tager ham på en livsfarlig tour de force gennem den indiske storbyes underverden.

Bogen er en stærk fortælling om et venskab på trods og en mands spirende kærlighed til en nation, der oppebæres af en grundlæggende tolerance, som inspirerer og vækker tanker hos læseren.

Søren Bach

major
FAK

Ud igen:

”Jeg føler mig meget tryk ved opgaven.

Martin Wetke kaptajn

AF SUSANNE BLOMQVIST / FORSVARETS HOVEDREDAKTION

Efter to år med et skrivebordsjob er Martin Wetkes begejstring til at tage og føle på. Lige nu sidder han i bilen på vej til Billund, og i morgen begynder hans mission i det vestafrikanske land Liberia.

- Jeg glæder mig helt vildt! Jeg skal ud og køre patruljer i det ”vilde” Liberia. Besøge landsbyer og myndigheder og se nærmere på udviklingen efter borgerkrigen. Nu får jeg fingrene i vores kerneprodukt som soldat i stedet for at sidde med stabsarbejde, og det er jeg super glad for!

Faktisk har Martin Wetke helt specifikt ønsket at komme til Afrika. Han har rejst dernede og har en stor passion for kontinentet. Og så har han en kæreste i Sydafrika. Da han så, at der var en ledig

plads på bemandingslisten til missionen i Liberia, tog han en hurtig beslutning: han ringede til sin udstikker og bad om at blive skrevet på listen.

- Det, jeg glæder mig allermest til, er at sætte mine ben i lufthavnen i Monrovia i morgen og vide, at nu skal jeg være her i seks måneder. Jeg har selvfølgelig lidt sommerfugle i maven i forhold til at skulle møde en masse nye mennesker, men jeg føler mig meget tryk ved opgaven.

Lavpraktiske detaljer

Forsvaret bemander fem stillinger ved UNMIL i Liberia, så der er masser af erfaringer at trække på - både på de store linjer og nede i de helt lavpraktiske detaljer. Derfor har Martin Wetke brugt meget tid på at tale med kolleger, der tidli-

gere har været på samme mission.

- Det har været skønt, og det har givet mig ro. Jeg har både været lidt usikker på, hvad jeg skal tage med af udrustning, og hvilke opgaver jeg kan forvente. Men nu er jeg blevet rigtig godt klædt på. Jeg føler selv, at jeg har fået pakket mine tasker rigtigt i forhold til, hvad det er vigtigt at have med.

Eneste dansker

Martin Wetke tager af sted sammen med en anden dansk kaptajn, og de to første uger er de sammen under introduktion og overdragelse. Men derefter drager han alene ud i landet - til et FN-kontor - hvor han er den eneste dansker. Til gengæld får han kolleger fra vidt forskellige egne af verden og med meget forskellig kultur.

- Det kan være officerer fra Pakistan, Bangladesh, Nigeria, Paraguay eller Montenegro - ja faktisk fra hele verden. Det bliver spændende, men samtidig er jeg forberedt på, at det kan være turens store joker. Vi er der for at være fælles om opgaven, så det er vigtigt, at vi også fungerer sammen socialt. På den anden side kan det blive en gave til ens personlige udvikling. At blive sat sammen med så forskellige kulturer og samtidig skulle have tingene til at virke.

Det er kun anden gang, at Martin Wetke tager af sted på mission for Forsvaret. Men lige nu - i bilen på vej mod lufthavnen - håber han, at der kommer flere. Og hvis de seks måneder i Liberia lever op til forventningerne, må det meget gerne være et nyt sted i Afrika. ■

Martin Wetke er 37 år og kaptajn. Til daglig er han teknisk officer ved Air Transport Wing i Aalborg, men i oktober tiltrådte han stillingen som observatør ved FN's mission i Liberia. (UNMIL). Han har tidligere været udsendt med et C130-bidrag til Kandahar i Afghanistan.

Foto:
Privat

MONUMENT BUSTE AF KAJ BIRKSTED

2010

Mindesmærket af lavet af bronze og står side om side ved Anders Lassens buste foran Frihedsmuseet i København. Kunstværket er udført af Gudrun Steen-Andersen. Det er tidligere piloter fra Flyvevåbnets fotoeskadrille (Hawkeye) i Karup, som har samlet penge ind til busten.

Kaj Birksted havde en fortrinlig karriere i Royal Air Force under Anden Verdenskrig og var med sine ti officielle nedskydninger af tyske fly Danmarks eneste flyver-es. Da han vendte hjem til det danske Forsvar, blev han ramt af janteloven og kom ikke til lede Flyvevåbnet, selv om han var den, som havde klart mest operativ erfaring. Han forlod Forsvaret i 1960 som en bitter mand. På busten står der: "The men who go first are rarely popular with those who wait for the wind to blow".

I 2009 og 2010 blev Kaj Birksted også hædret af Forsvaret, da et af Forsvarskommandoens mødelokaler blev opkaldt efter flyver-esset, og der blev rejst buster af ham i Forsvarskommandoen og i Flyhistorisk Samling i Stauning. At der blev rejst en buste både ved Frihedsmuseet og af det officielle forsvar var en udløber af konflikten mellem Kaj Birksted og de etablerede officerer efter krigen. Under alle omstændigheder har Kaj Birksted i hvert fald nu fået lidt af den anerkendelse, som han ikke fik, da han vendte hjem til Danmark i 1945.

KOMMENTAR

Foran med Hæren

Historien viser, at der i mange situationer ikke er noget reelt alternativ til hæroperationer. Større landoperationer er indtruffet i en vis cyklus, og historisk set vil behovet opstå igen.

Den finansielle krise har sat verdensøkonomien under betydeligt pres. Det rammer også forsvarsbudgetter. Derfor er der god grund til at overveje, hvorledes man indretter sig forsvarsmæssigt og forsøge at få mest muligt for pengene. Ganske som vi har gjort det i Danmark.

Med bevidstheden om at der er brug for en ordentlig hær, er der ved afslutningen af operationen i Afghanistan og med udgangspunkt i Forsvarsaftalen 2013-17 - god anledning til at overveje mulighederne og udfordringerne for Hæren på den lange bane, fx de næste 5-15 år.

Verden omkring os, herunder potentielle modstandere, er i konstant udvikling og bevægelse. Derfor må Hæren på alle måder være i stadig, kontinuerlig udvikling og forandring for ikke at sakke bagud og derved gradvist blive irrelevant som et effektivt instrument for samfundet. Kravene til udvikling og forandring for at være foran er endnu højere. Netop at være foran er ambitionen for Hæren. Ingen kan således være tjent med, at alt bliver ved det gamle. Stilstand er reelt tilbagegang. Alle må derfor løbende bestræbe sig på at forandre og udvikle til det bedre og mere effektive, så opgaveløsningen bliver så optimal og ressourceeffektiv som mulig. En forkert brugt krone kan ikke bagefter anvendes rigtigt.

Motiveret, uddannet og øvet personale er afgørende for, at Hæren kan løse sine opgaver. Men uddannelse og aktiviteter er ikke mål i sig selv. Det afgørende er, at vi tilsvarende og sidst kan omsætte kompetencer og aktiviteter i operative resultater. Det er derfor de reelle kompetencer og evnen til at skabe resultater og effekt, som bør være i centrum for den enkelte medarbejders virke.

For at råde over de rigtige humane kompetencer bør Hærens personalemæssige sammensætning i højere grad afspejle befolkningens sammensætning i forhold til køn, etnicitet med videre. Samtidigt er det også vigtigt, at rekrutteringsbasen er både bred og dyb, så vi kan ansætte nok af de rigtige.

Den gode nyhed er altså, at der også fremover vil være god brug for en ordentlig dansk hær. På den anden side vil fremtiden byde på både udfordringer og grimme overraskelser.

Det bedste middel i forhold til enhver form for udfordring og overraskelse er godt uddannede, velmotiverede soldater og førere med de rigtige holdninger.

Per Ludvigsen
generalmajor
chef for Hærens Operative Kommando

STAFETTEN

Ved du, hvad dine kollegaer i hele forsvaret laver? I Stafetten stiller vi spørgsmål om dit job, og du sender stafetten videre.

FOTO: KURT HANSEN

OPTIMERING AF HVERDAGEN

Kvalitetsledelsessystemer får arbejdet i hverdagen til at glide nemmere og er med til at komme hurtigt og effektivt gennem komplicerede arbejdsprocesser.

AF ATLE LIST JOHANSEN / FTK

EFFEKTIVITET

Kaptajn Dan Elian med pilotnavnet DEL sidder i Skrydstrup som næstkommanderende i sektionen for Flyvesikkerhed, Kvalitetsledelse og Arbejds miljø som i Skrydstrup bliver kaldt SAFETY.

Hvad laver en, der arbejder med kvalitetsledelsessystemer?

Til dagligt arbejder han med implementeringen og vedligeholdelse af Fighter Wing Skrydstrups kvalitetsledelsessystem.

- Mange af de opgaver Fighter Wing løser i dagligdagen kræver, at flere enheder arbejder sammen.

Så det kan være vældigt kompliceret, når der sker så mange ansvarsoverleveringer. Det er der, kvalitetsledelsessystemet er med til at skabe overblik, så man ved, hvor man er i arbejdsprocessen, siger Dan Elian.

Alle enheder i gang

Han arbejder sammen med enhederne i for-

hold til at kortlægge de vigtigste processer ved Fighter Wing.

- Hvis man for eksempel ser på deployeringer med F-16, så er alle enhederne ved Fighter Wing mere eller mindre involveret. En enhed skal stille fly til rådighed, en anden skal hjælpe med at konfigurere flyene korrekt, en tredje enhed skal sørge for pakke materiellet, en fjerde skal sørge for at stille med nogle piloter til at flyve flyene og så videre. Der er jeg med til at synliggøre de forskellige processer, så vi kan skabe overblik og gennemsigtighed og løbende lave forbedringer til processerne, siger Dan Elian.

SAFETY arbejder i øjeblikket sammen med Flyvertaktisk Kommando på at udvide databasen til at omfatte hele Flyvevåbnet.

- Afvigelsesdatabasen, som vi kalder den, er et af de værktøjer, Fighter Wing Skrydstrup råder over, som er med til at sætte os i stand til at lære af fejl og optimere processerne. ■

Dan vil gerne vide, hvad en minedykker i Søværnet laver?

ORDBOGEN.COM TIL TABLET OG SMART-PHONE

DANMARKS STØRSTE ONLINE ORDBOG
Ordbogen.com

Ordbogen Online er navnet på den app, som Ordbogen.com har udviklet til iPhone, iPad, Android og Windows Phone. Log ind via WAYF.

- 1) Installér app'en Ordbogen Online på din smartphone eller tablet
- 2) Åbn Ordbogen Online
- 3) Klik på WAYF [ikonet] i nederste venstre hjørne
- 4) Vælg Forsvarets Bibliotek blandt mulige institutioner
- 5) Username + password er identisk med dit bibliotekslogin
- 6) Hvis du ikke er oprettet som låner ved forsvarets bibliotek, så gå ind på www.fbib.dk, hvor der er link til en oprettelsesformular. Ellers ring på 3347 9525 mellem 10-17.
- 7) Nu kan du slå op i ordbogen uanset hvor du befinder dig!

PROFILER

KRIG I MINDRE SKALA

Fotos og videoer er gode at genoplive minder med, men de kan ikke vise et helt tredimensionelt scenarie fra for eksempel Afghanistan. Det kan Action Figurer i en skala på 1:6.

AF KAJ-IVAN BÆK / HOK

ACTIONMAN

Den eneste danske forhandler af Action Figurer er selv en del af Forsvaret med rang af kaptajn. Thomas H. Reimann besøgte i 2007 Normandiet, og det var der, han første gang så de livagtige og halvstore figurer. - Det var netop detaljerne, der fangede mig, fortæller Thomas Reimann.

Action-figurerne har eksisteret i omkring 15 år og udspringer af de cirka 30 centimeter høje Actionman. - På det tidspunkt blev Actionman relanceret, og det betød, at nogle producenter valgte at gå en anden vej og begyndte at lave realistiske figurer, uniformer og våben fra oldtiden og frem til nutiden, siger Thomas.

Dukke i ørkenuniform

Gennem de seneste år har Thomas forsøgt at få produceret en dansk moderne soldat i ørkenuniformen. - Action figurer er i skala 1:6, og det giver mange udfordringer grundet de mange detaljer. Det stiller store krav til kreativitet og håndarbejde. Man kan ikke

købe sig til al ting i den skala, så meget skal laves selv.

For Thomas Reimann har det betydet, at meget af arbejdet måtte foregå bag en symaskine, for eksempel for at kunne fremstille den gamle ørkenuniform M/01, inklusive fragmentations- og kampvest.

Diorama til Livgarden

I forbindelse med Flagdagen afleverede Thomas Reimann et ISAF diorama på 45 x 45 cm til Livgardens Historiske Samling på Livgardens Kaserne.

- Det var hårdt arbejde, for det er mange år siden, at jeg sidst har siddet bag en symaskine, så der var en del mislykkede forsøg. Selve uniformen fik jeg hjælp til udefra, men fragmentations- og kampvesten har jeg selv lavet, siger Thomas Reimann.

Derfor måtte Thomas selv producere sløringen i skala 1:6 for at kunne lave dioramaet. Han fik syet uniformen hos en møbelpolstrer, der havde en faglig baggrund for at kunne sy på symaskine.

Thomas Reimann er ved at researche til et nyt diorama – igen med danske soldater i Helmand, denne gang fra Camp Bastion. ■

Der er gjort meget ud af detaljerne, her en lokal afghaner og to ISAF-soldater. Foto: Thomas Reimann.

KOMMENTAR

Fra stort til sundt

At fortælle kort om kantinedriften efter snart 30 års ansættelse i Forsvarets kantiner er lidt af en udfordring.

I 1980'erne var opgaven at forpleje, så der havde vi gang i de store gryder, vi havde ikke mange forskellige retter, kunderne skulle bare blive mætte, og vi havde kun åbent til spisetiderne.

I 90'erne var der fokus på kantinernes indtjening, så der måtte vi tænke over, hvilken mad vi kunne sælge, så der kom penge i kassen. Der blev lavet smørrebrød i lange baner, "sovse" med fløde og masser af friturestegt mad. Åbningstiderne blev udvidet efter kundernes ønsker.

Og så kom 00'erne, hvor Forsvaret ændrede fokus til sund kantine og salg fra buffet.

Vi var desværre for dårlige til at informere de rigtige steder om det valg, som Forsvaret havde taget, nemlig at kantinerne skulle drives efter sunde principper, og grillmad og lignende ikke skulle tilbydes mere. Da vi ikke fik kunderne eller personalet informeret eller inddraget godt nok, var der ingen, der tog ejerskab, og derfor blev det en lang og sej kamp.

Meget af det nye blev mødt med modstand af kunder og køkkenpersonale. Vi skulle have nye rutiner, og kunderne skulle have nye vaner. Vi skulle på efteruddannelse og lærte der af erfaringerne andre steder fra: at kantiner, der tænker på kundernes velvære, bliver værdsat - og hvem vil ikke gerne værdsættes. Også derfor ligger velværen hos vores kunder os meget på sinde.

Hver dag produceres der op mod en halv million måltider på offentlige institutioner. Her på Flyvestation Karup producerer vi dagligt op mod 1000 måltider plus det løse, og selvfølgelig er det vigtigt, at vi tager hensyn til både den ernæringsmæssige kvalitet samt til smag og udseende. Maden har en afgørende betydning for menneskers trivsel og helbred – på godt og ondt. Kunden vælger selv, hvad han/hun vil spise, men vores udbud kan være med til at styre de valg.

I dag tilbyder Forsvaret sunde kantiner, hvor der laves sunde retter med god smag. Vi har en høj kundetilfredshed, medarbejderne er engagerede og dygtige, og de har taget denne opgave til sig, så det nu er naturligt for dem at lave sunde retter med god smag.

Til februar 2014 overtager ISS kantinedriften i Forsvaret, så der starter en ny epoke. Den bliver nu også spændende at følge. ■

Ulla Brendstrup Pedersen

ledende cafeteriabestyrer
kantineleder

QUIZ GÆT EN GRAD

GRADER I FORSVARET

Soldater i Forsvaret bærer deres grad på skuldrene. Den viser hvorhenne i den militære rangorden, soldaten befinder sig.

De allerfleste af verdens militære organisationer bruger rangordner – den albanske hær, Kinas Folkets Befrielseshær og den sovjetiske Røde Hær afskaffede i en overgang de militære grader, men genindførte dem, da det blev for vanskeligt uden kommando og kontrol.

SVARET FINDER DU NEDERST PÅ DENNE SIDE

Svar:
1. Flyveprovst
2. Korporal

1864 march

– i soldatens fodspor

I anledning af 150-året for kampene i 1864 opfordrer Kammeratstøtteordningen alle veteraner til at deltage i marchen.

Den historiske march går fra Dannevirke til Dybbøl.

Marchen strækker sig over to dage fra den 1.- 2. februar 2014, og første etape er på 45 km og anden etape på 35 km.

Tilmelding hos Carl Åkerlund, aahuss@mail.dk med:

Navn, adresse, telefonnummer og veterankortnummer

Sidste tilmeldingsfrist er 1. december

FØR: OVERKONSTABEL-1 NU: WEBMASTER I SORØ KOMMUNE

Flemming Andreassen forlod Forsvaret fordi, jobbet ikke hang sammen med familielivet. I dag savner han Forsvarets korpsånd og sammenhold.

AF ANDERS V. FRIDBERG / FORSVARETS HOVEDREDAKTION

WEBMASTER Overgangen fra jobbet i Forsvarets Materieltjeneste til et nyt job i Sorø Kommune var ikke svært, da Flemming Andreassen i 2006 tog springet og forlod Forsvaret for at blive digitaliseringskonsulent og webmaster. Arbejdet med IT-systemer er grundlæggende det samme i Forsvaret og andre steder.

Men Flemming Andreassen kom også med specifikke kompetencer, som Sorø Kommune kunne bruge.

Sorø Kommune var netop blevet lagt sammen med tre mindre kommuner, og man skulle have bygget fælles IT-systemer op. I Forsvaret havde jeg været med til at etablere fælles systemer, da de tre værnsmaterielkommandoer blev lagt sammen til Forsvarets Materieltjeneste. Så det var meget en gentagelse af en proces, som jeg lige havde været igennem, forklarer Flemming Andreassen. Flemming Andreassen begyndte i Forsvaret i 1989. Ikke fordi han havde nogen særlig plan om en karriere i uniform. Men i 1980'erne var det ikke det nemt at få et job, så Flemming Andreassen slog til, da Forsvaret reklamerede kraftigt med muligheder for job og uddan-

nelse, og han tog en uddannelse som elektroteknikmekaniker.

- Det var ikke drømmen, der drev mig ind i Forsvaret. Men jeg endte med at blive rigtigt glad for at være der, og jeg kan godt savne den korpsånd og det sammenhold, som man har blandt andet, fordi man et par gange om året tog grønt tøj på og var ude og lege i mudder, siger Flemming Andreassen.

Flemming Andreassen nåede en udstationering ved NATOs center for softwareudvikling i Kolsås i Norge, før han i 2006 forlod Forsvaret til fordel for den kommunale verden.

- En væsentlig grund var, at det blev mere og mere besværligt at komme frem og tilbage mellem min bopæl på Vestsjælland og materieltjenesten i Ballerup. Men jeg blev også flere gange spurgt, om ikke det var på tide at blive udsendt, og det synes jeg ikke hang sammen med at have små børn. Samtidig var der jo stort set ikke noget Flyvevåben tilbage på Sjælland, så hvis jeg skulle prøve noget andet, var det i Jylland, og det var jeg ikke så interesseret i. Så det var ikke, fordi jeg var træt af Forsvaret, det var mere af praktiske årsager, at jeg søgte ud, siger Flemming Andreassen. ■

SAGT & SKREVET OM FORSVARET

Jeg ser ingen grund til de russiske bekymringer.

NATOs generalsekretær Anders Fogh Rasmussen om øvelsen »Steadfast Jazz«, der får Rusland til at tale om koldkrigs-scenarier.

Berlingske

Snigskytter

“Jeg kan ikke holde tabuer ud!

Oberst Lars Møller i forbindelse med udgivelsen af hans nyeste bog ”Snigskytter”.

Flensborg Avis

Veteraner med PTSD

“Nu siger man til veteranerne, at de blev såret på lige fod med dem, der mistede en arm eller et ben.

Flemming Vinther, formand for Hærens Konstabel og Korporalforening om lempelsen af reglerne for at anerkende arbejdsskader hos soldater med PTSD

Jyllands-Posten

Facebook

“Som andre borgere i dette land har Forsvarets ansatte også ytringsfrihed. Det kan vi ikke se stort på.

Presseofficer Henrik Mortensen om udsendte soldaters adgang til Facebook.

BT

MED ANDRE ØJNE TOPCHEFER OM MILITÆRE KOMPETENCER

Michael Ring
Direktør

Bengt Holst
ZOO direktør

Carsten
Sveding
Finanschef

Claus
Bretton-Meyer
Direktør

Ebbe Dal
Direktør

Michael Holm
Koncernchef

Steen Gravers
Teamchef

Jens Maaløe
Direktør

FOTO: MADIS LAURITZEN

MICHAEL RING

Det bedste sted at lære ledelse

Michael Ring har de sidste 30 år ledet store virksomheder i Danmark og i udlandet. På trods af dyre erhvervslederuddannelser lærte han dog mest om ledelse i sine to år i Forsvaret.

AF KIM VIBE MICHELSEN / FORSVARETS HOVEDREDAKTION

EVENTYRER

Historien om Michael Ring er på mange måder historien om den helt klassiske erhvervsleder med det helt klassiske erhvervsleder-CV. Et CV, der er proppet med fine titler og høje stillinger. Et CV, hvor Flid, Arbejdsomhed og Dygtighed alt sammen står med stort. Et CV, der vidner om drive og vilje til at nå toppen.

Vi taler om en mand, der allerede vidste, hvad han ville som 18-årig. En mand, der tog civiløkonomuddannelsen på aftenskole på rekordtid samtidig med, at han var debuterende delingsfører ved Den Kongelige Livgarde. En mand, der vil frem og altid har villet det.

Der er dog også en anden historie om Michael Ring. En historie med tre overskrifter: Eventyreren, kunstelskeren og livgarderen. En historie, der nok i virkeligheden fortæller mere om Michael end titler og levnedbeskrivelser.

Stiller op, når det gælder

Michael var jo som omtalt i gang med sin lærestilling i Østasiatisk Kompagni, og som en del af det var aftjening af værnepligt en fast bestanddel. Det lå i det gamle kompagnis ånd. Michael søgte ind til et studenterkompagni for at blive reserveofficer. Han var allerede afrettet fra sin læreplads, så Sergeant- og Løjtnantsskolen gled med hans egne ord lettere ned end for de fleste. Michael sluttede i toppen af klassen og kunne derfor glad og fro selv vælge tjenestested. Det blev Den Kongelige Livgarde. Og det var her, Michael lærte noget om praktisk ledelse for første gang.

- Man lærer ikke ledelse på universiteter og højere læreanstalter. Forsvaret er det eneste sted og den bedste mulighed for at lære noget om det i en ung alder, og jeg sugede til mig ved Livgarden. Her lærte jeg to principper,

FAKTA

Michael Ring

Ejerleder i Stelton A/S

Tidl. Adm Dir i Georg Jensen, Royal Copenhagen og Hilti samt koncerndirektør for Royal Scandinavia

Bor i Kettinge, Nordsjælland

Kører Audi S5 (børnene er flyttet hjemmefra)

Hygger sig med sejlsport

Spiser helst spinattærte

Læste sidst biografien om Steve Jobs

Går casual klædt (jakkesæt skræmmer kreative medarbejdere)

som jeg har brugt siden. At lede ved eget eksempel og at lave en plan og gennemføre den. I dag gør det stadig ondt på mig, hvis jeg ikke efterlever det, siger Michael Ring.

En anden ting, Michael lærte i Forsvaret var holdninger – en tilgang til tilværelsen som et ordentligt og anstændigt menneske. At stille op, når nationen kalder. Og Michael stiller gerne op. Han arbejder gratis som kommissionsformand for Erhvervsministeriet og var også økonomisk ansvarlig ved Den Kongelige Livgardes 350 års jubilæum.

Overfald sluttede eventyret

Michael havde dog aldrig intentioner om at fortsætte i Forsvaret. Han ville ud og rejse, opleve verden. Det var derfor han i sin tid var begyndt i det hæderkronede Kompagni.

- Jeg ville opleve verden, og dengang var der ikke så mange muligheder. Man kunne vælge mellem Østasiatisk Kompagni og Mærsk, og jeg valgte forkert, siger Michael Ring med henvisning til kompagniets senere deroute.

Mulighederne kom dog alligevel. Da han var i midten af tyverne, blev han sendt til USA for at lede en af kompagniets amerikanske

virksomheder og som årene gik, blev det til flere. New York, Chicago, Los Angeles og Toronto.

I mellemtiden havde Michael stiftet familie og var blevet glad for det trygge liv i USA. Så da fremtidsudsigten var valget mellem Taiwan, der stadig var et uland dengang, og Ecuador, hvor Michaels forgænger var aftrådt efter et overfald på hans kone, begyndte familien Ring at se på andre muligheder.

Fyring åbnede øjnene

Efter en egenbetalt MBA i Schweiz – 12 måneder med røv og 100 timers arbejde om ugen - kunne Michael vende hjem til jobs, der stod nogenlunde mål med dem, han havde haft i USA. Det gik fremad, og Michael gik glad fra det ene direktørjob til det næste lige indtil 2004. Der var han administrerende direktør i Georg Jensen A/S.

- Som lyn fra en klar himmel blev jeg "skrottet" til fordel for et arbejdsløst medlem af Georg Jensen bestyrelsen. Det var et chok, husker Michael.

Efter en måneds tid i depressiv tilstand på sofaen fik han et spark af sin teenagedatter. "Du kan rejse dig eller blive liggende", sagde hun henkastet, mens hun gik gennem stuen, og det gjorde udslaget.

- Jeg satte mig ned og lavede en plus/minus liste over, hvad jeg kunne lide og så videre. Og det blev hurtigt klart, at det skulle være noget med at være selvstændig og noget med design. Jeg har altid været glad for kunst. Da vi fik den første bonus i Østasiatisk Kompagni købte de fleste en bil. Jeg købte et maleri, fortæller Michael.

Det endte med, at han pantsatte hele husholdningen og købte sig ind i designvirksomheden Stelton A/S, som han siden har drevet som ejer og direktør. ■

”
Jeg hader den her tid, men man skal være positiv, så jeg hygger med stearinlys, familie og venner.

MARIA GENE PARLING
OVERKONSTABEL-1, DANILOG

”
Jeg løber mig en lang tur 3-4 gange om ugen. Det giver energi!

KARSTEN PITTERSEN
CHEFSERGENT, FPT

MØRKE

De sidste ørentviste og pindsvin går i vinterhi, og der er sikkert rigtig mange danskere, der overvejer den samme mulighed. Der er kun omkring ni lyse timer om dagen at gøre godt med, og denne sidste efterårsmåned varsler indgangen til årets mørke tid med regn, rusk og kulde. Efterårets farvepragt er afløst af mørke og grå nuancer. Men november er også tiden til at skære græskar- og roelygter, tænde stearinlys og tage julemiddagen på forskud Mortens Aften. Og for mændenes vedkommende: At lade skægget stå.

”

I hvert nummer af Forsvarsavisen beder vi syv ansatte i forsvaret om at forholde sig til det samme spørgsmål. Vi spørger ansatte i hele forsvaret, soldater såvel som civile.

”
Jeg glæder mig over de dage, hvor det er lyst, når jeg tager hjem.

KATRINE LOUV MARBOE
PROJEKTLEDER, FKO

”
Jeg sørger for at suge det sidste lys til mig ved at være så meget ude i naturen og min have som muligt.

NINA ULLER
MAJOR, FAK

HVORDAN HÅNDTERER DU NOVEMBER-MØRKET?

”
Jeg prøver at komme meget udenfor i dagtimerne, så jeg får mest mulig solskin.

SØREN LIMBORG
MARINEOVERKONSTABEL, I/F KNUD RASMUSSEN

”
Jeg bliver aldrig nedtrykt af novembermørket. Hemmeligheden er motion, kærlighed og æbler.

MARIANNE SØRENSEN
OVERASSISTENT, FBE

Bliv ven med forsvaret på **facebook**

